PRATIBIMBA

A reflection of our life at CRUT

Capital Region Urban Transport

• BHUBANESWAR • CUTTACK • PURI

Thank You
FLYING

FROM THE MD'S DESK

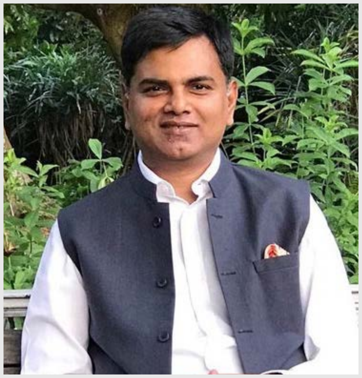

Running a bus transportation system is always challenging, yet Mo Bus have been able to win commuters trust and have made substantial improvement in the quality of ridership experience. The way CRUT has taken shape in the past few years is a delightful experience to be part of. In this book **Pratibimba** we are sharing a glimpse of all the stakeholders of CRUT.

It gives me immense pleasure to open our gateways for you to come and experience life at CRUT, stories of struggle, victories & growth. After winning National level awards for three consecutive years to serve the citizens. Timely execution, proactive decision-making and keeping commuters at the heart of everything that we do here at CRUT has ensured that 25 lakh riders trust us every month. Treat this book as a reflection as the name suggest and keep moving with us.

I wish the team all the best & wish them many milestones to celebrate.

Sri Sanjay Singh, IAS
Managing Director

FOREWORD

It feels like yesterday that we were just starting our operations at CRUT. Now when I realise it's already 3 years, I wonder how time flies. No matter how many years have passed & where have we reached, we still walk in here every day like our 1st day – with the same vigor with the same passion. It fills us with pride that we are considered to be a model for others but before we could swell with the happiness we feel responsible that a thousand eyes are on us & we can't afford to falter. The willingness to put in everything that we have is something everyone at CRUT always works towards. Each member here has some inspiring stories to share that everyone can take a note of & the team has put together the choicest of the stories for you to see the humans behind CRUT.

As a mother can only think of nurturing her child no matter where she is & what she does, I carry the same emotions or maybe a bit deeper & stronger for CRUT. Our Biological children may someday grow their own wings & fly away to their destination but an organization needs to be cared for everyday. Even if we are here for a finite period, the organization needs to live infinitely & to live infinitely we have to do things which touch human life. We are successful in impacting few lakh people that itself is a testimony for us. We all have seen difficult days at CRUT but no matter how tough the situation was, we bounce back stronger & fierce-full than before every time.

When we started our Bus Operations in Bhubaneswar in 2018, the retaliation from competitors on road was so much that I have spent sleepless nights for as long as 8 months. Every other day a new challenge would be waiting for us, any random night a fiasco would have happened at the depots but this instilled faith that definitely we are doing good work which is why others are afraid of losing their monopoly in the market. Our focus has always been to keep our customers at the heart of everything that we do here at CRUT. Starting from as basic as allocating special seats for females, senior citizens or physically challenged citizens, to be on time, to be equipped to avert & face any adverse situations to utilizing high end technology to track, monitor & ensure premium service to our users. We also had been successful to implement 40% female workforce, making it an inclusive workplace providing equal employment opportunities.

This Book, **Pratibimba,** is a window to our small world at CRUT. We hope you like reading it as much as we lovingly put this together for you.

Smt Dipti Mahapatro
GM (P&A)

THERE ARE NO STRANGERS ON MOBUS

Last year, in the month of November-December, I used to have an extra class for the National ITF TAEKWON-DO event 2019 after my school hours. I started using MOBUS daily to reach home via route 11 or 32 after the practice session.

In the beginning, tired and exhausted, I used to stand and travel till Master Canteen. Then I would find a place to seat.

In the second week, an old man and his daughter near about 25 years old said hello to me. They asked me, why you are looking so tired. I told them that I go to practice for TAEKWON-DO National Event which is going to be held in Goa. The old man saw my school & practice bag and asked do you go for practice after school hours? I nodded yes.

After listening to my story, his daughter offered me her seat right away. It was totally unexpected but a very sweet gesture. I never noticed earlier that both of them used to travel with me on the same bus every day.

Afterward, whenever I met with them they always offered me a seat if there was no empty seat available.

The people whom I never knew became my MOBUS family. Both of them are very nice and caring people. When it was my time to go for my event they wished me the best of luck. In fact, the old man used to call me daily during the trip to check on me. If I am okay or not?

This is how MOBUS gave me a new family. Hope they read this. I miss traveling with them.

Sreyan P
Commuter

TRAVELING IN “MO BUS” GAVE ME A FEELING OF TRAVELING IN MY WORLD

For building up my career, I opted for career options in almost 10 different states of India in the last 20 years. Not every place I was having my bike or car, yes largely I had used public transports, mostly city town buses for having control on my monthly spending.

I have experienced bus services in Delhi (DTC) first in 2004, where time was on focus all time, in Jaipur (Rajasthan), where “Behaviour of staff” was on focus, and in Kolkata, I found “NO FOCUS” on anything other than “Profit”

After settling down in Odisha, I experienced “MO BUS” services within Bhubaneswar and trips to Puri. I must tell you readers that I saw a different approach or a hybrid approach of both “making a traveler reaching in time “ with “it’s your bus” attitude of the staff.

One thing, very new I experienced is the “announcement on upcoming stops”, it gives us a sense of confidence of reaching the correct destination, one is not required to ask anyone on any stoppages.

In real terms, only this can happen in “MO BUS”. I always feel that each bus under CRUT is my bus –“MO BUS”.

Debasish Patnaik
Commuter

SAVE ON TRAVELING EXPENSES

I am a new joiner at Ramadevi Women's University, Science department I haven't traveled much in Mo Bus but would certainly share my delightful experience of 1 month traveling in Mo Bus. Traveling in public transport is a harrowing sight to witness forget being inside.

I always had a very comfortable traveling experience be it long or short rides, courtesy of my parents as I being the only child I have been given the utmost priority. Now am a grownup & feel that I have to be a bit more independent in managing my routine life. My dad still picks & drops me whenever possible but I have slowly transitioned to using Mo Bus as my alternate mode to move in the city.

I remember having the urge to move into the city on my own when I was in school. All my friends had once bunked classes & been out but not me, I consider myself very shy & don't want to end up in situations where I can't face my parents. Even my parents never deterred me from exploring but I was always skeptical of wandering on my own as the number of crime that happens in the city is ever rising. One evening it had happened such that my tuitions got over early & my dad was supposed to pick me.

While I was waiting, slowly all my friends left the place & an auto-rickshaw appeared in front of me. The driver asked me to hop on, terrified me simply nodded in disagreement but he kept pestering me. I was in my 9th grade, alone & it was already dark so was afraid to my core. While I was almost on the verge of crying my Dad reached the place & the auto fled away. I still remember the evening & anticipate what would have happened if my father wouldn't have shown up on time.

Right after one year when I had to attend college & tuitions far away from my home, I had to evaluate the different modes for commuting. I did some research & saw Mo Bus as a preferred way to commute for many of my known people & asked my parents about it. To my surprise, they instantly said yes to it & encouraged me to use the service.

The bus comes on time, is neat, the crowd is descent, conductors are cordial & most importantly the buses don't wait at places to let people stuff in like cattle's. I even made friends now, met a few of my seniors which helped me at college be a fresher. I'm now thinking to get myself a monthly pass so that I don't have to carry change every day & save on my traveling expense. I hope Mo Bus introduces special tariffs for college students like me.

Arpita
Commuter

MAKING OUR LIVES EASIER

Mo Bus is a blessing to the city; with its excellent services, it has aided all inhabitants in living a better life. I take the Mo Bus with my children on a regular basis to go places for work, as well as for regular shopping and sightseeing. There was never a time on Mo Bus when I felt uncomfortable or inconvenienced in any way. The most significant thing is that Mo Bus saves us money on our commute, whereas Auto Rickshaws charge three times as much, so I used to limit how often we went out, but now it's all about the happy journey. My children enjoy the ride well, and the guides and captains are extremely pleasant and friendly. When the schools were open, we used to take the bus every day to drop my children, it saves time, money & also was abundantly available.

Once, when I didn't have change for a Rs 10/- ticket, I offered a 100-rupee note and forgot to take back the change. When I came the next day, the guide recalled me and restored the amount to me, such awareness and goodwill can always be found among Mo Bus employees. Being able to tour the city without worrying about the expenses and safety has really made life easy. Mo Bus has always provided me with a pleasant ride, and I intend to continue taking it with my children and family.

Laila Bibi
Commuter

POWERFUL STEP TOWARDS WOMEN'S EMPOWERMENT

It was 8:00 PM in the night and I had just landed a while back in Bhu baneswar. My hotel was on the outskirts of the city and I had to meet my colleague in the city centre for dinner and to prepare for our meetings the following day. I checked-in and walked to the nearest bus stop waiting for my bus which the MoBus App told me would arrive in 15 minutes. It was fairly late and this bus stop was on a highway (Nandankanan Road) and I had to go to Master Canteen which was easily which was easily going to take me 25-30 minutes at the least.

I was getting a little impatient waiting for the bus as I had to get to my meeting. The last few people at the bus stop also left as they boarded their bus and I was left alone waiting for my bus. So eager was I to get on the bus that I did not notice when the bus arrived, that a big stone was lying next to the road, and when I ran towards the bus, my foot got caught in the stone and I tripped and fell down. When the door of the bus opened, I had a bus full of passengers, a conductor, and the driver all peering at me in semi-shock as to what I was doing sprawled on the ground. I was in so much pain, I had tears running down my face, and in a choked voice I told them that I had fallen and that I was not able to move and that it would be better if they leave without me, as I would not be able to board the bus.

The conductor of the bus was a kind gentleman who in a split second took a judgement call and instead of leaving me there by road, he decided that he would take me on board and deliver me to wherever it was that I needed to go. Before I knew it, two female passengers and the conductor were helping me up on the bus and one of the passengers gave me their seat. I was instantly surrounded by caring co-passengers wanting to ensure that I was alright and if I needed water, somebody even offered me an ointment to apply on my foot!

I was amazed at the kind of love and affection I received on this bus full of strangers and suddenly felt totally taken care of and safe. I also realized that this kind captain of this MoBus had thought of the bigger picture and thought that it was wiser for me to be with a group of people and go to wherever it is that I needed to go instead of being stranded alone immobile on a bus stop on a dark street. I was delivered safely to my destination by a female co-passenger who went the extra mile to help me. In this one evening, Bhubaneswar for me became one of the most female-friendly and safe cities in India. Thank you MoBus!

Chhavi Dhingra
Commuter

EMERGENCY EXIT
EMERGENCY EXIT
TATA
Starbus

Pratika Priyadarshini

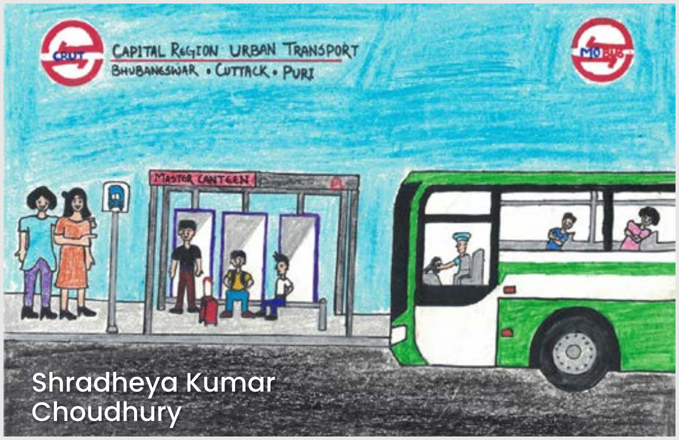

Shradheya Kumar Choudhury

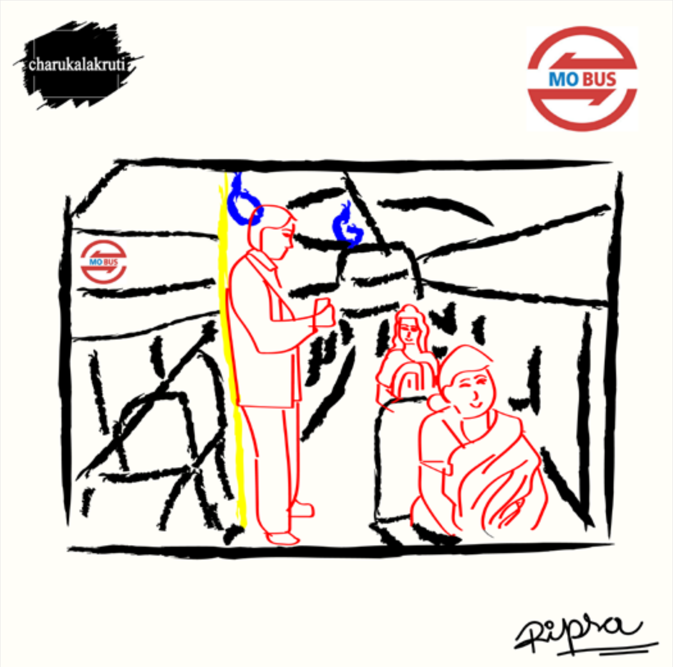

My Mo Bus Story

Before corona when I used to have classes and other activities Mo bus is always there. At any corner of Bhubaneswar I can find Mo bus service which is like blessing to me. For examination or anything I have to go without any problem mo bus is always like savior to me. Secondary reason for using Mo bus service is because of free wifi (yeah helpful for long ride) also it is budget friendly. Not to forget its app is so much helpful I just love it.

Illustrations of my Mo Bus Mo Story...

1. Waiting for Mo bus at the bus stop and looking at the app to see live location.

2. Mo bus arrives right on time.

3. Its free WIFI

4. Looking for the seat immediately and using Mo Pass to avail discount at bus fare.

5. At last enjoying the journey

Ripsa

ମୋ ବସ୍‌ରେ ମୋ ଯାତ୍ରା

ମୁଁ ବିଗତ ତିନି ବର୍ଷ ଧରି କଟକରୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଯିବା ଆସିବା କରେ । ସରକାରୀ ସମୟ ଅନୁସାରେ ଆସେ ଆଉ ପରିଷ୍କାର ଥାଏ । ପାଠ ପଢ଼ା ସାରି ଚାକିରୀ କରିବା ଦିନରୁ ମୋ ଯାତ୍ରାର ସାଥି ମୋ ବସ୍ ହୋଇଆସିଛି । ଆଜିବି ନିଜ ଗାଡ଼ି ଅପେକ୍ଷା ମୋତେ ମୋ ବସ୍‌ର ଆଗ ଝରକା ପାଖ ସିଟ୍‌ରେ ଭାରି ଲୋଭ ଥାଏ । ୨୦୧୯ ମସିହା କଥା, ମୁଁ ପ୍ରତିଦିନ ମୋ ବସ୍‌ରେ ଅଫିସ୍ ଯାଏ । ଅଫିସ୍ ନିଳାଦ୍ରୀବିହାରରେ ଆଉ ଘର କଟକ ବାଦାମବାଡ଼ିରେ । ଘର ପାଖେ ବସିଲେ ଅଫିସ୍ ପାଖେ ଓହ୍ଲାଏ । ସେତେବେଳେ ମୋର ଜଣେ ସାଙ୍ଗ ବି ମୋ ସହ ଅଫିସ୍ ଯାଆନ୍ତି । ସେ ଶିଖରପୁରରେ ବସ୍ ଚଢ଼ନ୍ତି । ଆଉ ମୁଁ ବାଦାମବାଡ଼ିରେ । ସେ ଦିନଗୁଡ଼ିକ ଖୁବ୍ ମଜାଦାର ଥିଲା ।

ମୁଁ ସେତେବେଳ ୧୮ ନମ୍ବର ବସ୍‌ରେ ଯିବାଆସିବା କରେ । ବସ୍‌ର ଚାଳକ ଭାବେ କାମ କରନ୍ତି ସୁବାଷ ଭାଇ ଆଉ କଣ୍ଡକ୍ଟର ବି ଆମ ସମବୟସ୍କ ଜଣେ ଝିଅ । ପ୍ରତିଦିନ ବସ୍ ୮.୫୦ରୁ ୯ଟା ଭିତରେ ଲାଗିଯାଏ ବାଦାମବାଡ଼ିରେ । ଆଉ ସୁବାଷ ଭାଇ ଗାଡ଼ିରେ ଅଛନ୍ତି ମାନେ ରାସ୍ତାର ସବୁ ଯାତ୍ରୀଙ୍କୁ ସେ ନେଇକି ଯିବା ଥୟ । ସେଇ ମୋ ବସ୍‌ଟି ବି ଅସମ୍ଭବ ଭିଡ଼ ହୁଏ । ବେଳେ ବେଳେ ଭାଇଙ୍କ ଉପରେ ଚିଡ଼ି ଲାଗେ ଆଉ ଯିବିନି ଭାବେ ହେଲେ ବସ୍ ଭିତରେ ଯାତ୍ରୀମାନେ ବି ପୁରା ନାଗୁଆ । ଏତେ ଭଲ ଯେ ଘର ଲୋକ ଭଳି ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ ତମ ପାଇଁ ସିଟ୍ ବି ଛାଡ଼ିଦିଅନ୍ତି ।

ସେ ଗାଡ଼ିରେ ବିଶେଷତଃ ରେଳ ବିଭାଗ କର୍ମଚାରୀ, ସ୍କୁଲ୍ ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ, ଓମ୍‌ଫେଡ଼ କର୍ମୀ ଓ ଆମ ଭଳି କିଛି ବେସରକାରୀ ସଂସ୍ଥାରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ଯାତ୍ରୀ ଯାଆନ୍ତି । ଫେରିଲାବେଳେ ସୁବାଷ ଭାଇଙ୍କ ଚିହ୍ନାରେ ସେମାନେ ବି ଫେରନ୍ତି । ମୋ ବସ୍ ଯାତ୍ରୀ କମ୍ ବରଂ ଏକ ପରିବାର ସଦସ୍ୟ ଭଳି ମନେ ହୁଏ । ଯିବା ସମୟରେ ସକାଳର ଖବର ବାବଦରେ ଚର୍ଚ୍ଚା ଓ ଆଲୋଚନା ଭିତରେ ସୁବାଷ ଭାଇଙ୍କ ମଜାଳିଆ କଥା । ତା ଭିତରେ ନୂଆ ଯାତ୍ରୀମାନେ ବି ଯୋଡ଼ି ହୁଅନ୍ତି । କଣ୍ଡକ୍ଟର୍ ଭଉଣୀ ଜଣକ ବି ଛୋଟ ଝିଅ । ପଇସା ପତ୍ର ନେଇ କେହି ଯୁକ୍ତି କଲେ ବି ଚିଡ଼ିଯାନ୍ତି । ସୁବାଷ ଭାଇ ସେ କଥାକୁ ନେଇ ବହୁତ ମଜା କରନ୍ତି । ଆମେ ଯେଉଁମାନେ ପ୍ରତିଦିନ ଯାଉ ଆମ ପାଇଁ ବସ୍‌ରେ ଅଫିସ୍ ଯିବା ଏକ ଆନନ୍ଦର ମୁହୂର୍ତ୍ତ । ସେମିତି ଫେରିବା ବେଳେବି ସମାନ କଥା ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳର ଥଣ୍ଡା ପବନକୁ ସହଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ହାଲ୍‌କା ଫୁଲ୍‌କା ଗପ । କିଏ ଭଲା ସୁଯୋଗ ହରେଇବାକୁ ଚାହିଁବ ।

ଦିନକର ଘଟଣା । ଆମେ ସେହି ବସ୍‌ରେ ଅଫିସ୍‌ରୁ ଫେରୁଥାଉ । ଜଣେ ୭୦ ବର୍ଷୀୟା ବୁଢ଼ୀ ମାଉସୀ ଗାଡ଼ିରେ ବସିଥାନ୍ତି । କଣ୍ଡକ୍ଟର୍ ଭଉଣୀ ଜଣକ ପଛ ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ଆଡୁ ଟିକେଟ୍ କରି ଆସୁଥାନ୍ତି । ଆମେ ଆଗ ସିଟ୍‌ରେ ବସିଥାଉ ଆଉ ସେ ମାଉସୀ ଆମ ବାମ ପାଖ ସିଟ୍‌ରେ ବସିଥାନ୍ତି । ମାଉସୀଙ୍କ ବେଶଭୂଷା ବେଶ୍ ସାଧାରଣ ଲାଗୁଥାଏ । ପଟିଆ ପାଖେ ଯେବେ କଣ୍ଡକ୍ଟର ତାଙ୍କୁ ପଚାରେ ମାଉସୀ କୁଆଡ଼େ ଯିବ ? ସେ କିଛି କହିଲେନି । ଆଉ ଥରେ ଦି ଥର ପଚାରିଲା ହେଲେ ବି ମାଉସୀ ନିରୁତ୍ତର ।

ଅଜବ ଗୋଳକ ଧନ୍ଦାରେ ପଡ଼ିଗଲା ସେ । ସେ ତୁରନ୍ତ ସୁଭାଷ ଭାଇଙ୍କୁ କହିଲା । ତାପରେ ଜଣା ପଡ଼ିଲା ଯେ ମାଉସୀଙ୍କ ମୁଣ୍ଡ କାମ କରୁନି । ସେଥିଲାଗି କିଛି ଜାଣିପାରୁନାହାଁନ୍ତି । କେହି କିଛି ଜାଣିପାରିଲେନି କ'ଣ କରିବେ । ମାଉସୀ ତ' ବସ୍‌ରେ ଆସିଯାଇଛନ୍ତି । ତେବେ ତାଙ୍କୁ କେଉଁଠି ଛାଡ଼ିବେ କଟକରେ ତାଙ୍କର କେହି ଅଛନ୍ତି କି ନାହାନ୍ତି । ତାପରେ ସେଦିନ ଅଦିନିଆ ବର୍ଷାକୁ ସନ୍ଧ୍ୟା ସାଢ଼େ ୭ଟା ହେଲାଣି । ମାଉସୀଙ୍କୁ କେଉଁଠି ଓହ୍ଲାଇଲେ ଠିକ୍ ହବ ସମସ୍ତେ ଚିନ୍ତା କଲେ ।

କିଛି ଲୋକ ଭାରି ବିରକ୍ତ ହେଉଥାନ୍ତି କ'ଣ ପାଇଁ ସେ ମାଉସୀଙ୍କୁ ଗାଡ଼ିରେ ଆଣିଲେ ବୋଲି ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଥାନ୍ତି । ହେଲେ ଭୁଲ୍ ଏଥିରେ କାହାର ନାହିଁ ବରଂ ସୁବାଷ ଭାଇ ବର୍ଷାରେ ମାଉସୀଙ୍କୁ ସାହାରା ଦେଇଛନ୍ତି । ଆଉ ସେ ୧୮ ନମ୍ବର ମୋ ବସ୍‌ର ଛାତ ତଳେ ସୁରକ୍ଷିତ ଥାନ୍ତି । ତେବେ ଭାଳେଣୀ ପଡ଼ିଲା ମାଉସୀଙ୍କୁ ଓହ୍ଲେଇବା କେଉଁଠି ? ସେ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଯିବେ କେମିତି । ଶେଷରେ କିଛି ପୁରୁଣା ଯାତ୍ରୀ ଏବଂ ସୁବାଷ ଭାଇ ମାଉସୀଙ୍କୁ ନନ୍ଦନକାନନ ଥାନାରେ ଛାଡ଼ିବେ ବୋଲି ବିଚାର କଲେ । ଗାଡ଼ି ନନ୍ଦନକାନନ ଥାନା ପାଖେ ରହିଲା । କଣ୍ଡକ୍ଟର୍ ଭଉଣୀ ଓ ସୁବାଷ ଭାଇ ମାଉସୀଙ୍କୁ ନେଇକି ପୁଲିସ୍ ଜିମାରେ ସୁରକ୍ଷିତ ଛାଡ଼ି ଆସିଲେ । ମାଉସୀଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷିତ ଘରେ ଛଡ଼ାଯିବ ବୋଲି ବିଭାଗୀୟ ଅଧିକାରୀ ପ୍ରତିଶୃତି ଦେବାପରେ ସମସ୍ତେ ନିଶ୍ଚିତରେ ଫେରିଲେ । ତାପରେ ଆମ ବସ୍ ଗନ୍ତବ୍ୟସ୍ଥଳ ଅଭିମୁଖେ ଗଲା ।

ମୁଁ ମୋ ବସ୍‌ର ୧୬,୧୭,୧୮ ନମ୍ବରରେ ଯିବା ଆସିବା କରେ । ହେଲେ ତ୍ରୀଶୁଳିଆ ଦେଇ ଯାଉଥିବା ୧୮ ନମ୍ବର ମୋ ବସ୍ ଖୁବ୍ ଭିନ୍ନ । ସେଥିରେ ପୁରୁଣା ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ଭଲ ପାଇବା ଥାଏ ଓ ଡ୍ରାଇଭର୍ ଭାଇଙ୍କ ମେଳାପି କଥା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରେ ମୋତେ ୧୮ ନମ୍ବର ବସ୍ ପ୍ରକୃତି କ'ଣ ବୁଝେଇଛି ଓ ମଣିଷର ଗତି କିପରି ବି ଦେଖେଇଛି । ମୋ ଅନୁଭୂତିର ଏହା କିଛି ଅଂଶ । ମୋ ବୃତ୍ତିଗତ ଯାତ୍ରାରେ ମୋ ବସ୍‌ରେ ସମୟ ଅତିବାହିତ କରିବା ଏକ ନିଆରା ଅବସାଦ ।

ଅସ୍ମୀରା କାନୁନ୍‌ଗୋ

ଯାତ୍ରୀ

ଡୋର୍ ପାଖ ଦୁଇ ନମ୍ବର ସିଟ୍

ତାରିଖଟି ଆଜି ବି ମନେ ଅଛି । ୫ ନଭେମ୍ବର ୨୦୧୮ । ସଂଧ୍ୟାବେଳେ ମୋ ଟ୍ୱିଟର ଆକାଉଂଟକୁ ଗୋଟିଏ ଖବର ପହଁଚିଲା । ମୋ ବସ୍‌ର ଉଦ୍‌ଘାଟନୀ ପର୍ବରେ ଯେଉଁ ୧୦ ଜଣ ଭାଗ୍ୟଶାଳୀ ବିଜେତା ମାଗଣାରେ ଯାତ୍ରା କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଥିଲେ ତା ଭିତରୁ ମୁଁ ଜଣେ ବୋଲି ସେଥିରେ ଲେଖାଥିଲା । ନଭେମ୍ବର ୬ ତାରିଖ ଦିନ ଏହି ଯାତ୍ରାରେ ମୁଁ ଯିବା କଥା । ଖୁସିର କଥା ଅନୁଭବ ବର୍ଷା ପ୍ରିୟଦର୍ଶିନୀ, କୁନା ତ୍ରିପାଠୀଙ୍କ ସହିତ ମିଳିମିଶି ଯାତ୍ରା କରିବାର ସୁଯୋଗ ଥିଲା । ବଡ଼ ବଡ଼ ସେଲିବ୍ରିଟିଙ୍କ ଗହଣରେ ଏହି ଯାତ୍ରା ସତରେ ବେଶ୍ ଆକର୍ଷଣୀୟ ହେବ ବୋଲି ମୁଁ ଜାଣିଥିଲି । ଏ ଖବରରେ ସମସ୍ୟା ବି ଥିଲା । ଘରେ ମୋର ବଡ଼ ଝିଅକୁ ଏକଥା କହିଲାମାତ୍ରେ ସେ ବି ମୋ ସହିତ ଯିବାକୁ ଚାହିଁବ । କିନ୍ତୁ ତାକୁ ନେଇ ହେବ କି ନାହିଁ ସେଥି ନେଇ ମୁଁ ନିଶ୍ଚିତ ନଥିଲି । ଏଣୁ ଏ ନେଇ କଣ କରାଯାଇପାରିବ ତାହା ମୁଁ ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲି ।

ସେଦିନ ଆୟୋଜକମାନେ ସଂଧ୍ୟାରେ ମୋତେ ଫୋନ କଲେ । ମୁଁ ମୋ ମନର କଥା ସେମାନଙ୍କୁ କହିଲି । ମୋ ଝିଅକୁ ମୁଁ ନେଇ ଆସିପାରିବି ବୋଲି ସେମାନେ କହିଲେ । ମୁଁ ଯେତେବେଳେ ଏକଥା ମୋ ଝିଅକୁ କହିଲି ତା ଖୁସି ଦେଖେ କିଏ ? ମୁଁ ରାତିରେ ଶୋଇବାକୁ ଚାଲିଲି ହେଲେ ସେ ଶୋଇପାରିନଥିଲା । ଏକ କୋମଳ ବୟସରେ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ତାରକାମାନଙ୍କର ପ୍ରଭାବ ମଣିଷର ମନ ଉପରେ କିଛି କମ୍ ନୁହେଁ । ୩୦ ବର୍ଷ ତଳେ ମୁଁ ଯେମିତି ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ତାରକାମାନଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ ସ୍ୱର୍ଗ ପାଇଗଲାପରି ଭାବୁଥିଲି ସେ ରାତିରେ ସେ ବୋଧେ ସେମିତି ଭାବିଥିବ ।

ନଭେମ୍ବର ୬ ତାରିଖ । ସକାଳୁ ମୁଁ ଉଠିଲି । ମୋ ଝିଅ ବି ଉଠିଲା । ସେ ଶୋଇଥିଲା କେତେବେଳେ ଯେ । ୯ଟା ବେଳେ ବାଇକ୍ ନେଇ ଝିଅ ସହ ମୋ ବସ୍ ଉଦ୍‌ଘାଟନ୍ ସ୍ଥଳୀରେ ପହଁଚିଲି । ଆୟୋଜକମାନେ ପାଛୋଟି ନେଲେ । ଦୁଇଟି ବସ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲା । ଗୋଟିଏରେ ମାନ୍ୟବର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ନିଜର ସୁରକ୍ଷା କର୍ମୀଙ୍କ ସହିତ ଯିବାକୁ ଥିବାବେଳେ ଅନ୍ୟ ବସ୍‌ରେ ବର୍ଷା, ଅନୁଭବ ଏବଂ କୁନା ତ୍ରିପାଠୀଙ୍କ ସହ ଅନ୍ୟମାନେ ଯିବାର ଥିଲା । କଣ ହେଲା କେଜାଣି ଜଣେ ପୁଲିସ୍ ଅଫିସର ଆସିକି କହିଲେ ଯେ ଆପଣମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯଦି କେହି ମାନ୍ୟବର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସହ ଯିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ତେବେ ପ୍ରଥମ ବସକୁ ଯାଇପାରନ୍ତି । ଯଦିଓ ଏପରି ପ୍ରସ୍ତାବ ମୂଳରୁ ହିଁ ନଥିଲା । ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ କଥା ଶୁଣୁଶୁଣୁ ବସ୍‌ର ସମସ୍ତଯାତ୍ରୀ ପ୍ରଥମ ବସ୍‌କୁ ଯିବାକୁ ବାହାରିଲେ । ମୋର ବି ଇଚ୍ଛା ଥିଲା । ମାନ୍ୟବର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସହ ଯିବା ଏବଂ ତାଙ୍କ ସହ ସେଲ୍ଫି ଉଠାଇବାର ସୁଯୋଗ ନେବା କେତେ ଲୋକଙ୍କର ଭାଗ୍ୟରେ ଜୁଟେ କିନ୍ତୁ ମୋ ଝିଅ ତା ପ୍ରିୟ ଷ୍ଟାରମାନଙ୍କୁ ଛାଡିବାକୁ ଚାହୁଁନଥିଲା । ବସ ପ୍ରାୟ ଖାଲି ହୋଇଗଲା ପରେ ଆମେ ପଛରୁ ଆଗକୁ ଆସି ଗଲୁ । ମୋତେ ଝରକା ପାଖକୁ ଠେଲି ଦେଇ ଡୋର୍ ପାଖ ଦୁଇ ନମ୍ବର ସିଟ୍‌ରେ ମୋ ଝିଅ ବସିଲା ।

ବେଶ୍ କିଛି ସମୟର ଅପେକ୍ଷା ଆଉ ଝିଅର ଶହେ ପ୍ରଶ୍ନର ସାମ୍ନା କରିସାରିବା ବେଳକୁ ମୋତେ ବି ପ୍ରତୀକ୍ଷାଟା ଯନ୍ତ୍ରଣାମୟ ମନେ ହେଉଥିଲା । କିଛି ସମୟ ପରେ ବର୍ଷା, ଅନୁଭବ, କୁନା ତ୍ରିପାଠୀଙ୍କ ସହ ପ୍ରସନ୍ନ ପାଟସାଣି ଆଦି ଅନେକ ଷ୍ଟାରମାନେ ବସରେ ବସିଲେ । ମୋ ଝିଅ ଆଖିରେ ସେଦିନର ଖୁସି ଆଜି ବି ମନେ ଅଛି । ସେ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଖକୁ ଗଲା, ବର୍ଷାଙ୍କ ସହ ସେଲଫି ନେଲା, ଅନୁଭବଙ୍କ ଠାରୁ ଅଟୋଗ୍ରାଫ୍ । ବାବା ପ୍ରଶନ୍ନ ପାଟଶାଣୀଙ୍କ ସହ ତ ସେ ମଝିରେ ମଝିରେ ଥଟ୍ଟା ମଜ୍ଜା ବି କରୁଥାଏ । ଏୟାର ପୋର୍ଟରୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ମଧ୍ୟଦେଇ ସଚିବାଳୟରେ ପଶି ପୁଣି ଏୟାରପୋର୍ଟ ରୋଡ୍‌ରେ ପହଁଚିଲାବେଳକୁ ପ୍ରାୟ ୪୦ ମିନିଟ୍ ସମୟ କେମିତି କଟିଗଲା ତାହା କେହି ଜାଣିପାରିଲେ ନାହିଁ । ମୋ ଝିଅ ବୋଧହୁଏ ସେଦିନ କୋଟିନିଧି ପାଇଲା ପରି ଅନୁଭବ କରୁଥିଲା ।

ମୋ ବସ ତରଫରୁ ଦିଆଯାଇଥିବା କପ୍ ଆଉ ତମାମ ଉପହାର ନେଇ ଝିଅ ଘରକୁ ଫେରିଲା । ସେସବୁ ଭିତରୁ ଅନେକ ଆଜି ବି ଆମ ଘରେ ଅଛି । ଏହା ପରେ ବି ଅନେକ ଥର ମୁଁ ମୋ ବସରେ ବସି କଟକ ଯାଇଛି, ଭୁବନେଶ୍ୱର ମଧ୍ୟରେ ବି ବୁଲିଛି । ଯେତେବେଳେ ବି ମୋ ବସରେ ଚଢେ ଆଜି ବି ସେଇ ଡୋରପାଖ ଦୁଇ ନମ୍ବର ସିଟ୍‌କୁ ଦେଖେ । କାହିଁକି କେଜାଣି ସେଇ ସିଟ୍‌ରେ ବସିଥିବା ଲୋକ ମୋତେ ବେଶ୍ ଭାଗ୍ୟଶାଳୀ ମନେ ହୁଅନ୍ତି । ମୋ ବସ ଆଉ ମୋ କାହାଣୀ ଭିତରେ ସେଇ ଡୋରପାଖ ଦୁଇ ନମ୍ବର ସିଟ୍ ଏକ ମଜବୁତ ସଂପର୍କର ଖୁଅ ହୋଇ ରହିଛି ଯେମିତି ।

ରୁଦ୍ର ପ୍ରସନ୍ନ ରଥ

ଯାତ୍ରୀ

ବର୍ଦ୍ଧିତ ତୈଳ ଦର ସମୟରେ 'ମୋ ବସ୍' ସାଥି

ଦିଲ୍ଲୀରୁ ଫେରି ଓଡ଼ିଶାରେ ରହିବା ପାଇଁ ନିଜକୁ ସ୍ଥିର କରିବା ପରେ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ରାଜଧାନୀ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଚାକିରୀ ଜୀବନ ଯାତ୍ରା । ବର୍ଷ ୨୦୨୦ । ପ୍ରତିଦିନ ନାଲ୍କୋ ଛକରୁ ବୟନିକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଟୋରେ ଯାତ୍ରା ହୋଇଥାଏ । କାରଣ ନାଲ୍କୋ ଛକରେ ମୋର ରହିବା ସ୍ଥଳ ଆଉ ବୟନିକା ନିକଟରେ ମୋ ଅଫିସ୍ । ପ୍ରତିଦିନ ଯିବା ସମୟରେ ଅଟୋ ଭାଇଙ୍କ ସହ କେତେବେଳେ ମତାନ୍ତର ହୁଏ ତ' ଆଉ କେତେବେଳେ ଅତି ଭଲରେ ମୁଁ ଟଙ୍କା ବଢ଼େଇ ଦିଏ । ସେତେବେଳେ ମୁଁ ପ୍ରତିଦିନ ଯିବା ସମୟରେ ମୋ ବସ୍ ଦେଖେ, କିନ୍ତୁ ଧାରଣା ଥାଏ ଇଏ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ନେଉଥିବ । ଆଉ କିଛି ଜଣ କହିଲେ ମୋ ବସ୍‌ର ନମ୍ବର ଅଛି ଆଉ ସମୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁସାରେ ଯାତ୍ରା କରେ । ତେଣୁ ମୁଁ ଆଉ ବିଶେଷ ମନ ଦେଲିନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ ସମୟ ବଡ଼ ବଳବାନ । ରେଭେନ୍ସାରେ ପାଠ ପଢ଼ିବା ସମୟରେ କଟକରେ ତିଆରି ହୋଇଥିଲେ ଅନେକ ପ୍ରିୟ ସାଙ୍ଗ । ଯାହାଙ୍କୁ ଭେଟିବା ପାଇଁ ମୋର ସାଥି ହେଲା ୧୮ ନମ୍ବର ବସ୍ । ବରମୁଣ୍ଡାରୁ ଜଗତପୁର ଆସୁଥିବା ବସ୍‌ରେ ମୁଁ ସବୁ ସମୟରେ ଯାତ୍ରା କରେ । କଳିଙ୍ଗ ହସ୍‌ପିଟାଲରୁ ଚଢ଼ି ବାଦାମବାଡ଼ିରେ ଓହ୍ଲେଇ ପଡ଼େ । ପୁଣି ସାଙ୍ଗସାଥିଙ୍କ ସହ ସାକ୍ଷାତ କରି ଜଗତପୁରରୁ ଆସୁଥିବା ବସ୍‌ରେ ଫେରିଆସେ । ଯାହାକୁ ନେଇ ମୁଁ ବହୁତ ଖୁସି ଥିଲି । କାରଣ ଏହାର ସମୟାନୁବର୍ତ୍ତିତା, ନିଷ୍ଠାପର, ସ୍ୱଚ୍ଛଯାତ୍ରା ମୂଲ୍ୟ ଆଦି ଅନେକ । ପରେ ଏହାକୁ ନେଇ ମୋର ଅନେକ ସାଙ୍ଗଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଇଲି । ଏମତିକି କନ୍ଧମାଳରୁ ରେଭେନ୍ସା, ସିଟି କଲେଜ୍ କଟକ ସ୍ଥିତ ଅନେକ କଲେଜ୍‌କୁ ନାମଲେଖା ପାଇଁ ଯାଉଥିବା ପିଲାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ କରିଛି । ଭୁବନେଶ୍ୱରର ସବୁ ରୁଟ୍‌କୁ ଯାଉଥିବା ବସ୍‌ର ଚିଠା ମୋ ପାଖରେ ଥାଏ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଉଚିତ୍ ସମୟ ଆଉ କମ୍ ଭଡ଼ା ସମ୍ପର୍କରେ କହୁଥାଏ ।

ଶେଷରେ ଏତିକି କହିବି ବର୍ତ୍ତମାନର ବର୍ଦ୍ଧିତ ତୈଳ ଦରକୁ ନେଇ ଅଟୋ ଅପେକ୍ଷା ବସ୍‌ର ଯାତ୍ରା ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କୁ ବେଶ୍ ସୁହାଉଛି । ଯାହାକୁ ନେଇ ମୁଁ ତ' ବେଶି ଖୁସି ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ମଧ୍ୟ ଯାକୁ ନେଇ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଖୁସି ଅଛନ୍ତି ।

ହିମାଂଶୁ ଶେଖର ସାମଲ
ଯାତ୍ରୀ

ଚିହ୍ନା ବସ୍‌ରେ ଅଚିହ୍ନା ଲୋକ

ସକାଳ ସମୟରେ ଘଣ୍ଟାରେ ଠିକ୍ ୮.୩୦ ମାନେ ମୁଁ ଦୌଡ଼ିକି ଘରୁ ବାହାରେ କାଳେ ମୋ ବସ୍ ଛାଡ଼ିଦେବ । ପାହାଚରେ ଦୁମ ଦୁମ ହୋଇ ଯିବାବେଳେ ମାମାକୁ ଯୋର୍‌ରେ ଡାକିକି କୁହେ ଆସୁଛି ମାମା । ଟା ଟା ଲେଟ୍ ହେଲେ ବସ୍ ଛାଡ଼ିଦେବ । ଆଉ ଠିକ୍ ଦୁଇ ମିନିଟ୍‌ରେ ମୁଁ ବସ୍ ଷ୍ଟାଣ୍ଡରେ । ୧୮ ନଂ ବସ୍‌ରେ ମୁଁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଯାଏ । ଆଉ ସବୁବେଳେ ୮.୪୫ରେ ଆସୁଥିବା ୧୮ ନମ୍ବର ବସ୍‌ରେ ଯିବାକୁ ମୋତେ ଭଲ ଲାଗେ । କାରଣ ସବୁବେଳେ ସେ ବସ୍‌ରେ ଯାଇ ଯାଇ ଡ୍ରାଇଭର୍ ଭାଇ ମୋର ଚିହ୍ନା ହେଇ ଯାଇଥିଲେ । ବୟସରେ ମୋ ବାବାଙ୍କ ସହ ପ୍ରାୟ ସମାନ ହେବେ । ସବୁବେଳେ ମୁଁ ଆଗ ଗେଟ୍‌ରୁ ଉଠେ ବୋଲି ଗୋଟେ ସୁନ୍ଦର ମନଖୋଲା ହସ ଟିକେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଭାରି ଭଲ ମଣିଷଟେ ।

ଗୋଟେ ଦିନ ଯଦି ଅଫିସ୍ ନଯାଇଥିବି ପର ଦିନ ପଚାରନ୍ତି । ଝିଅ କାଲି କାହିଁ ଆସିନଥିଲ । ମୁଁ ବି ନିଜ ଅସୁବିଧା ଜଣାଇ ସିଟ୍‌ରେ ଯାଇ ବସିପଡ଼େ । ସେଥିପାଇଁ ମୁଁ ସେହି ସମୟର ମୋ ବସ୍‌ରେ ଯିବାକୁ ଭାରି ଭଲ ଲାଗେ । ସତକଥା ହେଲା ମୋ ବସ୍‌ରେ ମୁଁ ନିଜକୁ ସୁରକ୍ଷିତ ଭାବେ । ଯଦି କେବେ ଭିଡ଼ ଥିବ ତେବେ ଆଗରେ କିଏ ଓହ୍ଲେଇବେ ସେ ମତେ କହି ଦିଅନ୍ତି ଆଉ ମୁଁ ସିଟ୍ ପାଇଯାଏ । ମୋର ଚାକିରୀ ବଦଳି ପାଇଁ ସେ ରୁଟ୍‌ରେ ଯିବା ଛାଡ଼ିଦେଲି । ଦିନ ପରେ ମାସ ବି ଗଲା ।

ହଠାତ୍ ବର୍ଷେ ପରେ ଗୋଟିଏ ଦିନ କାମରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଯିବା ପାଇଁ ୧୮ ନମ୍ବର ବସ୍‌କୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲି । ଆଉ ସେ ବସ୍ ବି ମୋ ଅଫିସ୍ ଯିବା ବସ୍ ଦେଖି ମୋତେ ଟିକେ କେମିତି କେମିତି ଲାଗିଲା । ଆଉ ଆଗ ଗେଟ୍‌ରେ ନ ଚଢ଼ି ପଛ ଗେଟ୍‌ରେ ଚଢ଼ିଲି । ଆଉ ଠିକ୍ ମୋ ଆଖି ପଡ଼ିଲା ଡ୍ରାଇଭର୍ ସିଟ୍‌ରେ । କିନ୍ତୁ ଆଉ ସେ ଡ୍ରାଇଭର୍ ମଉସା ନାହାନ୍ତି । ଅଛି ସିଟ୍ କିନ୍ତୁ ବଦଳିଛି ଚେହେରା । ସେଦିନ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଗଲି ସିନା କିନ୍ତୁ ମନରେ ଆନନ୍ଦ ନଥିଲା । ଅଚିହ୍ନା ଲୋକଙ୍କ କୋଳାହଳ ମନକୁ ବେଶ୍ ଆନ୍ଦୋଳିତ କରୁଥିଲା । କାନରେ ଇୟର୍ ଫୋନ୍ ଗୋଞ୍ଜି ଗୋଟିଏ ଝରକା ପାଖ ସିଟ୍‌ରେ ବସିଲି । ଆଉ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଓହ୍ଲାଇ ପଡ଼ିଲି ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରିୟା ଦାସ
ଯାତ୍ରୀ

ଦୁଇ ବନ୍ଧୁ ଏବଂ ମୋ ବସ

ଦୁଇ ବାଲ୍ୟବନ୍ଧୁ ଷ୍ଟାଣ୍ଡ ପାଖ ଚା ଦୋକାନରେ ବସି ଚା ପିଉଥାନ୍ତି । ଉଭୟଙ୍କ ବୟସ ପଚାଶ ସେପାଖେ । ଛୋଟ କପ୍‌ରେ ଦି କପ୍ ଚା ଆଉ ଗୋଟିଏ କାଗଜରେ ଗୁଡ଼ା ହୋଇଥିବା ବରା ପିଆଜିକୁ ମଝିରେ ଥୋଇ ଗୁଲି ଖଟିରେ ମସଗୁଲ୍ ହୋଇ ଯାଇଥାନ୍ତି ଉଭୟ । କେତେବେଳେ ଇଏ ତା କପ୍‌ରୁ ଚା ପିଇ ଦେଲାଣି ତ ଆଉ କେତେବେଳେ ତାର ବିଟଲୁଣ ମଡ଼ା ଅଧାଖିଆ ଛଣା ଲଙ୍କାଟିକୁ ଇଏ ଖାଇ ସାରିଲାଣି । ପୁରୁଣା ଗପପେଡ଼ି ଭିତରେ ଖିଆ ପିଆ ସାଧାରଣ ଲାଗୁଥାଏ । ମୁଁ ସାମାନ୍ୟ ଦୂରରେ ଏକଲା ବସି ଦୁଇ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଭିତରେ ଥିବା ଅନାବିଳ ଭଲପାଇବା ଦେଖି ମନେ ମନେ କହୁଥାଏ, ଏପରି ବନ୍ଧୁତା ସଭିଙ୍କୁ ମିଳୁ । ଦୁଇ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଭିତରୁ ଜଣେ ପିନ୍ଧିଥାଏ ମଇଳା ଧୋତି ଉପରକୁ ଗାମୁଛାଟିଏ ଆଉ ଆର ଜଣକ ପିନ୍ଧିଥାଏ ଅତି ପୁରୁଣା ଟ୍ରାଉଜର ଉପରକୁ ସାର୍ଟ । ଏପଟେ ମୁଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକା । ମୋ ଦେହରେ ଦାମୀ ପୋଷାକ, ହାତରେ ବ୍ରାଣ୍ଡେଡ୍ ଘଣ୍ଟା । ଅଥଚ ମୋ ପାଖରେ ଏପରି ସାଙ୍ଗଟିଏ ନାହିଁ ।

ମୋ ଘର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ବିହାର । ପ୍ରତିଦିନ ଆମ ଫ୍ୟାମିଲି ଡ୍ରାଇଭର ମୋତେ ଘରୁ କଲେଜ୍ ନେବା ଆଣିବା କରେ । ହେଲେ ଆଜି ତାର କି କାମ ପଡ଼ିଯାଇଛି କେଜାଣି ଦୁଇ ମିନିଟ୍ କହି ଦଶ ମିନିଟ୍ ଯାଏଁ କୁଆଡେ ଗଲା ଯେ ଦେଖା ନାହିଁ ଆଉ । ଡ୍ରାଇଭରକୁ ଆଖି ବୁଲେଇ ଖୋଜୁ ଖୋଜୁ ପୁଣିଥରେ ମୋ ଆଖି ଚାଲିଗଲା ଦୁଇ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଆଡ଼େ । ତାଙ୍କ ହସ ମଜା ଏବେ ବି ଚାଲିଥିଲା । ଉତ୍କଣ୍ଠାବଶତଃ ମୁଁ କିଛି କିଣିବା ବାହାନାରେ ଚାଲିଗଲି ସେଇ ଦୋକାନକୁ । ଦୁଇ ବନ୍ଧୁ କଥାବାର୍ତ୍ତାରେ ବିରାମ ଦେଇ ମୋତେ ଏମିତି ଚାହିଁ ରହିଲେ ଯେମିତି ଜାଣି ପକାଇଲେ ମୁଁ ତାଙ୍କ ପାଖକୁ ଜାଣିଶୁଣି ଆସୁଛି ବୋଲି । ଏବେ ମୋତେ ଅତି ପାଖରୁ କାହା ପିନ୍ଧାଲୁଗା ଚିରା ଫଟା ଦିଶୁଥାଏ ତ' କାହା ପୋଷାକରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଦିଶୁଥାଏ ରଫୁ ଚିହ୍ନ ।

ଟ୍ରାଉଜର ପିନ୍ଧା ସାଙ୍ଗଟି କହିଲା, ହଉ ସଙ୍ଗାତେ ! ମୋ ବସ ଛାଡ଼ିବା ସମୟ ହୋଇଗଲାଣି । ଏପରି କହି ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ଚକାଚକ୍ ବସ୍‌ରେ କିଛି ଯାତ୍ରୀଙ୍କୁ ଉଠାଇ ଡ୍ରାଇଭର ସିଟରେ ବସି ବସ୍‌କୁ ଆଗେଇ ନେଲା ।

ମୁଁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଚାହିଁ ରହିଥାଏ । ମୋ ମନ କଥା ବୁଝିପାରିଲା ଭଳି ଧୋତି ପିନ୍ଧା ସାଙ୍ଗଟି କହିଲା, କଣ ଭାବୁଛ ? ତମେ ଦାମୀ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଚ ବୋଲି ମୋ ସାଙ୍ଗକୁ କିଛି କମ୍ ଭାବନି । ସେଇ ବସ୍‌ଟା ସିଏ ନିଜେ କିଣିଛି ଆଉ ଚଳାଉଛି । ଅନ୍ୟ ଗାଡ଼ି ଡ୍ରାଇଭରଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ତା'ର ଅଧିକ ଅଭିଜ୍ଞତା । ଏହି ଲାଇନ୍‌ରେ ତାର ପରା ଅନେକ ବର୍ଷ ହେଲାଣି । ମୁଁ ଭାବିଲି, 'ଯାହା କୁହ ମାନିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।' ଆରେ, ଏମିତି ଡ୍ରେସ୍ ପ୍ୟାଣ୍ଟ ସେ ପୁଣି ଏତେ ବଡ଼ ବସ୍ ମାଲିକ । ହେଉ, ଆଜିକାଲି ସେମିତି କାହାକୁ ଜଜ୍ କରିହବନି ସତରେ ।'

ଦୋକାନରୁ ଚା କପେ କିଣି ପିଉ ପିଉ ଡ୍ରାଇଭରକୁ ଫୋନ୍ ଲଗାଇଲି । ଫୋନ୍ ରିଂ ହେବା ଭିତରେ କାନରେ ବାଜିଗଲା ମୋ ପାଖରେ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ଧୋତି ପିନ୍ଧା ମଉସାଙ୍କ କଥା, 'ଓହୋ, ମୋ ବସ କେତେବେଳେ ଆସିବ କେଜାଣି'.. ଡ୍ରାଇଭର ପାଖକୁ କରିଥିବା ଫୋନ୍‌କୁ ରିଙ୍ଗ ହେଉଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ଅଜାଣତରେ ପକେଟ୍‌ରେ ରଖି ଫଟ୍ କରି କହି ପକେଇଲି, ବାଃ ମଉସା ଆପଣଙ୍କର ବି ବସ୍..' ହେଲେ ମଉସା ଜଣକ କିଛି ଉତ୍ତର ନ ଦେଇ ରହସ୍ୟମୟ ହସଟିଏ ହସି ପକେଇଲେ ଆଉ ସେତେବେଳକୁ ଦୋକାନ ପାଖରେ ଆସି ଲାଗି ସାରିଥିଲା ସରକାରୀ 'ମୋ ବସ୍' । ଦୋକାନରେ ରଖା ଯାଇଥିବା କୋଦାଳଟିକୁ କାନ୍ଧେଇ ବାଁ କାନ୍ଧରୁ ଗାମୁଛା ଆଣି ଅଣ୍ଟାରେ ବାନ୍ଧି ବସ୍‌କୁ ଚଢ଼ିଲେ ସେଇ ମଉସା ଜଣକ । ବସ୍ ଭିତରେ ଆଗରୁ ଥିଲେ ତାଙ୍କ ଭଳି ଆଉ କେତେଜଣ ଦିନ ମଜୁରିଆ । ତାଙ୍କ ପରେ ପରେ ଆହୁରି ଅନେକ ଲୋକ ଚଢ଼ି ଚାଲିଥିଲେ । ମୋ ପାଖରେ ସାଇଁ କରି ବାଇକ୍ ଟିଏ ଚାଲିଗଲା ଆଉ ମୁଁ ଚମକି ପଡ଼ିଲି । ମୋ ଛାତି ପକେଟ୍‌ରେ ପଡ଼ିଥିବା ଫୋନ୍ ଭିତରୁ ଡ୍ରାଇଭର କହି ଚାଲିଥିଲା କୌଣସି କାରଣ ଯୋଗୁଁ ସେ ଆସି ପାରୁନାହିଁ । ଫୋନ୍‌ଟିକୁ ଉଠାଇ ଓକେ କହୁ କହୁ ବସ୍ ଡ଼ୋର ଆପେ ଆପେ ବନ୍ଦ୍ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା ଆଉ ବସ୍‌ଟି ଛକ ଛାଡ଼ିଲା । ମୁଁ ସେଇ ବସ୍ ପଛରେ ବିକଳ ହୋଇ ଗୋଡ଼ାଉଥିଲି 'ମୋ ବସ- ମୋ ବସ' ଡ଼ାକ ଛାଡ଼ି ।

ଶତରୂପା ମିଶ୍ର
ଯାତ୍ରୀ

RIDING TOWARDS A NEW TOMORROW

Hailing from a backward place like Kandhamal, coming to Bhubaneswar was never on the cards but we shifted to earn a living and currently residing in Bhubaneswar with my son and husband, who works as a driver for a travel agency. I have really been lucky to get a husband as supportive as him for which I owe him a lot and want to assist him financially in running the family. Never in my wildest dream, I thought I would be riding a rickshaw, but after this experience, I'm hooked. Like everyone else, I too have many ambitions and dreams which I would definitely want to fulfill.

Coming to my son I really wish that he grows up to be a forest guard and, eventually, an officer taking promotional examinations, because we know we will not be able to offer him the further education he needs. Having a lot of good vibes and feeling for the new job I'm about to start, I'm hoping to set an example and motivate other women to join the E Rickshaw by CRUT and create an identity for themselves which will also bring them a certain kind of responsibility.

Rinki Maa
Sarathi

ଝିଅ ପାଇଁ ଉଦାହରଣ ହେବାକୁ ଚାହେଁ

ପ୍ରଚଳିତ ପୁରୁଣା ପ୍ରଥାକୁ ଭାଙ୍ଗି ଜଣେ ମହିଳା ରାଜଧାନୀର ରାଜରାସ୍ତାରେ ଅଟୋ ଚଳାଇବା ନିହାତି ଏକ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ୍ । ତଥାପି ଆଗକୁ ବଢ଼ିଚାଲିଛି । ସେହି ପ୍ରଥାକୁ ଭାଙ୍ଗି ଆଗକୁ ବଢ଼ିବା ଏବଂ ନିଜର ଉଦ୍ୟମତାକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରିବା ପାଇଁ । କିଛି ଯନ୍ତ୍ରଣାଦାୟକ ପରିସ୍ଥିତି ଓ କଷ୍ଟରୁ ବାହାରି ନିଜକୁ ଚିହ୍ନିବାର ସମୟ ଆସିଛି ।

ସ୍ୱାମୀର ସହଯୋଗ କହିଲେ ଶୂନ । ମୁଁ ଆଉ ମୋର ୭ବର୍ଷର ଗୋଟେ ଝିଅ ଆସିକି ମୋ ବାପଘରେ । ଏବେ ମୁଁ ଏକା ଜୀବିକା ସଂଘର୍ଷରେ । ପରିବାରର ରୋଜଗାର ପନ୍ଥା କହିଲେ ବାପାଙ୍କ ଚପଲ ଦୋକାନ ଆଉ ମା'ଙ୍କର ବିଏମ୍‌ସିରେ ସାଧାରଣ ଚାକିରୀ । ସେଥିରେ ହିଁ ପରିବାର ଗୁଜୁରାଣ ମେଣ୍ଟେ, ସେଥିପାଇଁ ଏକୁଟିଆ ଅଟୋ ଡ୍ରାଇଭର୍ ଭାବେ କାମ କରିବାକୁ ରାସ୍ତାକୁ ଓହ୍ଲେଇଛି ।

ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ଏକ ପ୍ରାଇଭେଟ୍ କମ୍ପାନୀରେ ଅଫିସ୍ ଆସିଷ୍ଟାଣ୍ଟ ଭାବେ କାମ କରିବା ଆରମ୍ଭ କଲି ସେତେବେଳେ ଝିଅର ଯତ୍ନ ନେବା କଷ୍ଟକର ହୋଇପଡ଼ିଥିଲା । ଅଫିସ୍‌ରେ ମୋତେ ସକାଳ ୮ରୁ ସଂନ୍ଧ୍ୟା ୬ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବାକୁ ପଡ଼େ । ମୋ ବୋଉ ଝିଅର ଯତ୍ନ ନେବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିବାରୁ ମୁଁ ବାହାରକୁ ଆସି ଦୁଇପାଇଟି କାମ କରି କିଛି ରୋଜଗାର କରିବାକୁ ଯୋଜନା କରୁଥିଲି । ବୋଉ ଦିନେ କାମ ସାରି ଫେରିଲାବେଳେ ମୋତେ କ୍ଲୁଟ୍‌ର ଇଲେକ୍ଟ୍ରି ଅଟୋ ଡ୍ରାଇଭିଂ ଟ୍ରେନିଂ ବିଷୟରେ ଜଣାଇଥିଲା । ପରେ ମୁଁ ଟ୍ରେନିଂରେ ଆସି ଯୋଗ ଦେଲି । ଏକଥା ଶୁଣି କିଛି ଲୋକ ହସିବାକୁ ଲାଗିଲେ, ଆଉ କିଛି ଥଟ୍ଟା ପରିହାସ ମଧ କରିଲେ । ମୋ ଭଳି ଜଣେ ମହିଳା କିପରି ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଭିଡ଼ ଭିତରେ ଅଟୋ ଚଳାଇବି । ସାଧାରଣ ଲୋକମାନେ ଜଣେ ମହିଳା ଅଟୋ ଡ୍ରାଇଭର୍ ଭାବେ କାମ କରିବା ଏକ ସମ୍ମାନଜନକ ବୃତ୍ତି ବୋଲି ମାନନ୍ତିନି ।

ଅଟୋ ଚାଳନା ଶିଖିବାକୁ ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ ମୋତେ ବିଭିନ୍ନ କାମ ସାରି ଆସିବାକୁ ପଡ଼େ । ପ୍ରତିଦିନ ମୋତେ ପ୍ରଥମେ ବାପାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଦୋକାନରେ ଛାଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼େ । ତାପରେ ମା'ଙ୍କୁ ବିଏମ୍‌ସି ଅଫିସ୍‌ରେ । ଝିଅକୁ ତା ପାଠପଢ଼ା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ । କ୍ଲୁଟ୍‌ରେ ଦିଆଯାଉଥିବା ଟ୍ରେନିଂର ସମୟ ତା ସହିତ ଘରର ଏତେ ସାରା କାମକୁ ଏକାଠି କରିବା ସହଜ ନୁହେଁ । ଝିଅକୁ ବଡ଼ କରାଇବାର ସ୍ୱପ୍ନ, ଛୋଟବେଳୁ ଆତ୍ମ ବିଶ୍ୱାସ ବଢ଼ାଇବା ସହିତ ମୁଁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ଦ୍ୱାରା ମୋ ଝିଅ ପାଇଁ ମୁଁ ଉଦାହରଣ ହୋଇପାରିବି ଏହାହିଁ ମୋର ଆଶା ।

ଛୋଟ ଛୋଟ ସଫଳତା ହାସଲ କରିବା ଓ ଝିଅକୁ ଗୁଣାତ୍ମକ ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ଇଚ୍ଛା ହିଁ ମୋତେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିଦିନ ଉତ୍ସାହିତ କରେ । ଅଟୋ ଚଳାଇବା ଏକ ସହଜ କାମ ନୁହେଁ ବୋଲି ମୁଁ ଭଲଭାବେ ଜାଣେ, ଏହା କଷ୍ଟକର କିନ୍ତୁ ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଗରେ ଯଦି ମୁଁ ଏକ ଉଦାହରଣ ସାଜି ପାରିବି ତେବେ ଏଭଳି ଏକ ବୃତ୍ତିକୁ ଆପଣେଇବାରେ ମୋର କୌଣସି ସଙ୍କୋଚବୋଧ ନାହିଁ । ଏହା ଅନ୍ୟ ମହିଳାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ଉଦାହରଣ ହୋଇପାରିବ ବୋଲି ମୋର ଆଶା ।

ତୁଳସି ଦାସ
ସାରଥୀ

FOUND MY WINGS WITH MORIDE

Life has not been kind to me mostly, but I always choose to keep that smile on my face intact. My family stays in Chandikhol and I in Bhubaneswar. My father is a very strict government servant, have a younger brother at home who is unlike me. To be frank I was never much into studies so I just finished my 10th exams and thought of quitting. Another reason which added up to it was the society and classmates who made fun of me, which eventually made me not meeting people and interacting with anyone. After all the struggles and hardship I went through, I met my guardian angel one fine day. I contacted her via Facebook and planned to come here and live with her at her shelter home with others. It feels like a home away from home to me with all the love and compassion that I receive here and find myself away from negativity amidst people of my kind.

Driving a vehicle has always been fun to me which I enjoy thoroughly. Finding the chance to drive an E- rickshaw makes me joyful and confident because it will provide me with mental and financial security as well as give me an identity of my own.

Down the line, I'd like to change my sex, and for that, I would have to definitely work hard and save enough. Makeup, dancing, singing, and painting have been a part of my life which I would always keep doing. I've worked as a makeup artist for a few television series and films, and I've also performed in a few films. With this new work, I feel very grateful and blessed as it will help me lead a better life.

Surmayee: (Surykant Das)
Sarathi

FOUR MOUTHS TO FEED & 2 JOBS TO KEEP

Worked as a dancer in dance groups, melody, and stage shows, life was somehow good as I used to earn enough to lead a happy life with my kids. I have three daughters; my husband is a driver, but he stays away from us, and I take care of the daughters. It's been two years that we have been separated and am the solo provider for all my children needs. Everything was okay, I was doing well for myself but the sudden pandemic changed it all. I lost my job, stopped getting shows which made me completely helpless. I started working as a daily wage laborer for a few months in construction sites to make both ends meet, but I knew I have to do this I can't lose hope and start working towards my needs, the need to not let my kids sleep empty stomach as their father would rarely help with anything.

I being the sole provider for my family, was ready to do double shifts. I currently work as a caretaker at a private Hospital from 8 pm to 8 am. The pay from that job is insufficient, so considering for another job was evident. In few days, this opportunity presented itself which was god-sent for me. Without losing a breath I immediately accepted, and now I feel glad that I did because riding a rickshaw is enjoyable and encouraging. I want to show the world that a lone woman is capable of accomplishing great things and is unstoppable. I'm hopeful of a secure future now with this job & be able to provide for my children.

Ashanti Raj
Sarathi

EQUAL OPPORTUNITY

My father became differently-able a few years back. When my mother and I learned about the R-Ride project where women and transgender would be trained and recruited for driving E-Rickshaws, we both joined the project. Unfortunately, my mother met with an accident a few days back and has now been asked by the doctor to get some rest before she can again join the Drivers Training Programme. Due to the pandemic, my husband lost his job last year. So, I decided to become an E-Rickshaw driver to support my family.

I had previously taken training in hotel management and worked at Café Coffee Day where I also got the Best Employee Award. Later I had left that job and set up a variety store. Since my husband lost his job and there are a lot of medical expenses, I decided to take up the job of an E-Rickshaw driver to meet my family's daily expenses. I feel lucky to have a supportive husband who has always respected the decisions I have taken in my life.

Sabnam Naik
Sarathi

NO DREAM TOO BIG

Here in Bhubaneswar, I live with my daughter, I have been a single mother as my husband was not in a good mental state and was abusive. I tried putting up with him for a very long time but couldn't any longer. One day, in order to provide a better life for my daughter, I decided to leave. I began working as a daily wage laborer while simultaneously hunting for alternative work. I started off as a gardener and housekeeping staff at fancy hotels in the city. Like we say human proposes and God disposes, life too had similar plans for me; I met with an accident on my way home from work one day, which prevented me from working, and I finally lost my job. Due to poor income sources, I was living in a place which was unfit for habitation & that's how I contracted infections & then subsequently diagnosed with Tb, which took an year to recover.

But gradually things got better and now I've started working as a supervisor in an academy and earn around 6 thousand a month, but it's not enough. I never thought I'd drive an auto, nobody has such a view of an ideal life but doing so and learning a new skill brings me joy. I believe I'll be able to live a little better life, eat food that I love and save something for my daughter, who is now staying with my sister, and preparing to become a nurse. Hoping life has better things in store.

Sabita Bhoi
Sarathi

MORIDE IS MY BIGGEST HOPE

Working, going through pain, struggles to meet daily requirements were all part of my life since childhood. Despite the difficulties that I have been buried under Mo E ride has made me put up a smile on my face & be at service every day without fail.

The family front wasn't so promising to support my studies hence I had to drop out from education right after 7th grade. In society, a fatherless family has its own difficulties apart from the financial crisis but we all three brothers & three sisters along with my mother have always come together in our endeavor to provide for each other. Due to poor education, we all were engaged in doing entry-level work as housekeeping staff at different places.

After my father passed away while we were still young & when my Mother's health deteriorated, I joined the workforce as a daily wage laborer. Being the eldest in the family, I was the sole breadwinner for the eight of us & slowly others joined in to help the growing expenses. I was married once but it didn't work well for both of us & I had to abandon my relationship.

In order to support me & not be a burden to my family who is already suffering. In such a sensitive time of my life, Mo E ride shines like a bright star & holds a lot of many reasons to look forward in life. Getting divorced & the never-ending struggles had made me a prisoner of my past but now with Mo E ride I feel liberated & empowered to take charge of my life once again.

Laxmipriya Besra
Sarathi

BUILDING TOGETHER A FUTURE FOR OUR KIDS

Due to various societal taboos, the struggle is way more for a woman like me who got separated from her husband. Being a single mother just escalates the challenges. Previously I used to work in a jewelry shop as a saleswoman. I lost my job last year due to the lockdown induced by the pandemic. I have a daughter and an aged mother to take care of.

When I heard about the Mo E-Ride project of CRUT, I could foresee a golden opportunity to be a part of this project and not only earn a livelihood for my family but also show the male-dominated world that even women can do all that men are capable of doing. Initially, my daughter was apprehensive about my decision to drive E-Rickshaw. But when she saw the respect with which I was treated in the Mo E-Rickshaw Drivers Training Programme, she came out of her inhibitions. We have assured a good salary and also treated with the due respect we deserve. This is a commendable initiative by the Government of Odisha where women and transgender can drive E-Rickshaws and in the process, even the women passengers would feel safe to travel with us. By the time my daughter is older enough to be on her own & move around the city, I hope with new ventures like this the city would be a much safer place for our future generation.

Kavita Mitra
Sarathi

MO RIDE IS MY PRIDE

My childhood still haunts me. I have two sisters who are my only support system. My mother passed away when I was a child and after my father married another woman & later abandoned us. I somehow managed to study till the 10th standard after which I had to leave my studies as the regular taunting was getting beyond my level of tolerance. What hurt me the most was my father refusing to accept me the way I am. I had to start begging to keep my body and soul together. I wonder what is my fault if God made me the way I am? Why am I being ostracised by society for being who I am?

When I came to know about CRUT's Mo E-Ride project, I realized this is the chance I have got to prove to the world that we are no less. Even we are human beings and even we are equally capable of doing what 'others' can do, and it is only an opportunity that we need. My sister was very happy to know that now I can respectfully earn a livelihood for myself. I will now be known as an E-Rickshaw driver and not a beggar or a 'Chakka'. I feel proud of being a part of the Mo E-Ride project as it has given me the platform to show my true worth to all those who have taunted me throughout my life. I am waiting for the day when I can drive Mo E-Ride with Pride!

Lovely Garva
Sarathi

ELECTRICAL ENGINEERING TO DRIVING E-RICKSHAWS

I am a graduate of Electrical Engineering. Despite that, I couldn't apply for jobs as my gender is not recognized in the application forms. I don't have access to something as basic as using a public washroom as there are washrooms for only males and females. Growing up, I not only had to struggle with myself but also had the constant fear of what society would perceive of me. This inner conflict of the emotion of accepting myself as a woman in a man's body took a heavy toll on my mental health. I had twice attempted to commit suicide but it seems like destiny had better plans for me.

After my graduation, I confronted my parents about my true identity to which they accepted me as who I really am. My parent's support motivated me to do something for myself. I met my mentor a few months ago and from there I came to know about the Mo E-Ride project. I availed myself of this golden opportunity of becoming a driver of E-Rickshaw and become financially independent. Initially, I had inhibitions that why would I be driving an E-Rickshaw despite being an engineer, but when I joined the Drivers Training Programme and witnessed the amount of respect that I got which I always craved for, I realized this is what I want. When I will start driving the E-Rickshaw, I will be proudly able to move around the city without being taunted for who I am.

Wasim Ahmed
Sarathi

ଦୀର୍ଘ ଦିନର ସ୍ୱପ୍ନ

ପାଠପଢ଼ା ପରେ ଏତେ ଯଲ୍‌ଦି ବାହା ହେବାରେ ଇଛା ନଥିଲେ ବି ଘରେ ବାହା କରେଇଦେଲେ । ନିଜେ କିଛି ରୋଜଗାର କରିବାର ସ୍ୱପ୍ନ ସେଇଠି ମରିଗଲା । ଅନଉ ଅନଉ ବିବାହର ଦୀର୍ଘ ବର୍ଷ ବିତିଗଲାଣି । ୟା ଭିତରେ ମୋ ଝିଅ ବାର ବର୍ଷର ହେଲାଣି । ବର୍ତ୍ତମାନ ତା ପାଇଁ ସଞ୍ଚୟର ଚିନ୍ତା । କେମିତି ସେ ଭଲ କଲେଜରେ ପଢ଼ିବ । କେମିତି ତା ବାହାଘର ହେବ । ଏସବୁ ଚିନ୍ତା ଆମ ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ।

ବିବାହ ପରଠାରୁ ମୁଁ ଜଣେ ଗୃହିଣୀ ଭାବରେ ନିଜ ଜୀବନ ବିତେଇ ଆସୁଛି । ଯେତିକି ବି ପାଠ ପଢ଼ିଛି ସେହି ଯୋଗ୍ୟତା ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଚାକିରୀ କରିବି ବୋଲି ମନସ୍ଥ କରିଥିଲି । ନିଜେ କିଛି ରୋଜଗାର କରିବା ପୂର୍ବରୁ ବହୁତ କମ୍ ବୟସରେ ମୋର ବାହାଘର ହୋଇଗଲା । ବିବାହ ପରେ ଘରେ ଗୋଟିଏ ଯାଗାରେ ରହୁଥିବାରୁ ମୋତେ ଘରେ ରହି ଶାଶୁଙ୍କ ଯତ୍ନ ନେବାକୁ ପଡ଼େ । ଏହାସତ୍ତ୍ୱେ ମୁଁ ଆମ ବସ୍ତିରେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଯୋଗ ଶିକ୍ଷା ଦେଉଥିଲି । ସେଥିରୁ ସେମିତି ଆଖିଦୃଷ୍ଟିଆ ରୋଜଗାର ନହେଉଥିଲେ ବି ଏପଟ ସେପଟ କରି ମାସକୁ ୨ରୁ ୩ହଜାର ଭଳି ରୋଜଗାର ହେଇଯାଏ । ତଥାପି ସେଇ ରୋଜଗାରକୁ ନେଇ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଥିଲି । କାରଣ ସେଇଟା ମୋର ନିଜସ୍ୱ ରୋଜଗାର ରହୁଥିଲା ।

ସ୍ୱାମୀ ଆଉ ପରିବାର ସହିତ ସବୁକିଛି ସୁନ୍ଦର ଭାବେ ସଂସାର ରଥ ଆଗକୁ ଗଡ଼ି ଚାଲିଥିଲା । ତା ଭିତରେ ନିଜ ପରିବାର ଆଉ ସ୍ୱାମୀକୁ ନେଇ ନୂଆ କିଛି ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଥିଲି । କିନ୍ତୁ ହଠାତ୍ ଜୀବନ ଜୁଆରରେ କରୋନା ଭଳି ଏକ ମାରାତ୍ମକ ଭୟ ଆସିଗଲା । ସେବେଠୁ ମୋ ପରିବାରକୁ ଆର୍ଥିକ ସଂଘର୍ଷର ସାମ୍ନା କରିବାକୁ ପଡ଼ିଛି ।

ସ୍ୱାମୀ ଜଣେ ଅଟୋ ଡ୍ରାଇଭର୍ । ଗରିବ ଶ୍ରେଣୀର ହେଲେବି ଆମ ପରିବାର ଚଳାଇବାକୁ ଆମ ପାଖରେ ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣର ଟଙ୍କା ଥିଲା । କୋଭିଡ୍ ପରଠାରୁ ଆମ ପାଇଁ ବଞ୍ଚିବା କଷ୍ଟକର ହୋଇପଡ଼ିଛି । ମୋତେ ରୋଜଗାରର ଏକ ଉପାୟ ଦେଖାଇବାକୁ ମୁଁ ସବୁବେଳେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଗୁହାରି କରେ । ଯେତେବେଳେ ଇ-ରାଇଡ୍ ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲି, ନିଜ ଭିତରେ ଛୋଟିଆ ଆଶା ଜନ୍ମ ନେଲା । କାସ୍ ମୁଁ ଏଥିରେ କାମ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ପାଆନ୍ତି କି... କିଛି ଦିନ ପରେ ସେୟା ହେଲା ଯାହା ମୁଁ ଚିନ୍ତା କରୁଥିଲି । ଯେବେ ଜାଣିଲି ଇ. ରିକ୍ସା ଚଳାଇବାକୁ ମୋର ନାମ ତାଲିକାରେ ଯୋଡ଼ା ହୋଇଛି । ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଜାଣି ଖୁସି ହୋଇଥିଲି । ମୋର ଏକ ଦୀର୍ଘ ଦିନର ସ୍ୱପ୍ନ ଶେଷରେ ପୂରଣ ହେବାକୁ ଯାଉଛି ବୋଲି ଖୁସି ହୋଇଥିଲି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଗକୁ କିଭଳି ଏକ ଭଲ ପ୍ରଶିକ୍ଷିତ ଡ୍ରାଇଭର ହେବି ସେନେଇ ମୋର ତାଲିମ୍ ଜାରୀ ରଖିଛି ।

ସଞ୍ଜୁବାଳା ସାହୁ
ସାରଥୀ

DREAMS OF GREEN FIELD

I was a very shy girl before coming here for the training; it was my Mom's idea to join here as it will open up my view towards the world. We are 5 sisters & managing expenses with her job as an Asha Didi was getting difficult for mom. Dad was diagnosed with TB right after I got my admission in +3 & he left for his heavenly abode soon after that. It got very challenging for me to focus on studies as everyday lenders used to come to our house & create a ruckus, they had lent us money for my dad's treatment & debts were piling up.

We somehow managed to open up a small tiffin (breakfast) & a vegetable shop to manage our expenses but God has different plans for us. In my final year of graduation, my younger sister eloped & which took a toll on my final year exams – I got backlogs that completely broke me. I had studied amidst such a crucial time & filling up my forms for next year was impossible due to limited funds. Now with MoRide, am helping Mom to pay off her dues while also letting my younger sister attend her football coaching without any worries.

With this job am going to help my youngest sister to pursue her dream to be an artist by getting her admitted into one of the finest colleges of Bhubaneswar & that would be my greatest gift to myself. I am much more confident, am independent & I thank CRUT for being my sunshine in the dark phase of my life.

Mamina Rout
Sarathi

କିନ୍ନର ଜୀବନ

ମୁଁ ପାଞ୍ଚ ଭାଇଭଉଣୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜ୍ୟେଷ୍ଠ । ଘରେ ମୋ ଉପରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ରୋଜଗାରର ଆଶା ନରଖିଥିଲେ ବି ମୋର ପରିବାର ପ୍ରତି କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ରହିଛି । ତେଣୁ ଲକ୍‌ଡ଼ାଉନ୍ ପରେ ପରେ ମୁଁ କିଛି କାମ କରିବାକୁ କଟକ ଚାଲି ଆସିଲି । ଯାହା ଫଳରେ କିଛି ରୋଜଗାର କରି ଘରଲୋକଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବି । କଟକରେ ପହଞ୍ଚି ଦେଖେ, ଛୋଟିଆ ସହରଟେ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ସବୁବେଳେ ଚଳଚଞ୍ଚଳ । ମନେହେଲା ଯେପରି କାହା ପାଖରେ ସମୟ ନାହିଁ । ସମସ୍ତେ ନିଜ ନିଜର ଜୀବନ ଜୀବିକାକୁ ନେଇ ବ୍ୟସ୍ତ । କାହାକୁ ଗୁହାରି କରିବି ଚାକିରୀ ଟେ ପାଇଁ ? ତେଣୁ ପ୍ରଥମେ ନିଜକୁ ବଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ ଏକ ଜାଗାରେ ପାର୍ଟ ଟାଇମ୍ ଚାକିରି କଲି ।

ସ୍କୁଲ୍‌ରେ ପଢ଼ିବା ସମୟରୁ ମୋର ପ୍ରକୃତି ଭିନ୍ନ । ଝିଅଙ୍କ ଭଳି ମଧୁର ସ୍ୱର । ହାଲ୍‌କା ହାଲ୍‌କା କଥା । ଲାଜକୁଳା ସ୍ୱଭାବ । ପୁଅଙ୍କ ଶରୀର ପାଇଥିଲେ ବି ଝିଅଙ୍କର ସବୁ ଗୁଣ ମୋ ଭିତରେ । ଚାଲିଲେ ଅଣ୍ଟା ଭାଙ୍ଗି ଚାଲେ । କଥା ହେଲେ ଲାଜେଇ ଲାଜେଇ କଥା ହୁଏ । ଏସବୁ ପାଇଁ ମୁଁ ଅନେକ ଜାଗାରେ ଥଟ୍ଟା ପରିହାସ ସହିଛି । ଘର ଲୋକଙ୍କଠୁ ମାଡ଼ ଖାଇଛି । ଯୌନ ଶୋଷଣର ଶିକାର ହୋଇଛି । ସମାଜରେ ଅଧିକାରରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଛି । ନିଜର ପ୍ରାପ୍ୟଠୁ କମ୍ ପାଇଛି । ସାଙ୍ଗସାଥି ସାହି ପଡ଼ୋଶୀ, ଗାଁ ଲୋକ ଶେଷରେ ନିଜ ପରିବାରରେ ନାନା ପ୍ରକାର ଗାଳିଗୁଲଜ ସହିଛି ।

ପାଠପଢ଼ା ସମୟରେ ମୁଁ ପ୍ରକୃତରେ ଅନୁଭବ କରିନଥିଲି ଯେ ମୁଁ ଜଣେ କିନ୍ନର । ପଢୁଥିବା ସମୟରେ କିନ୍ନର କାହାକୁ କୁହନ୍ତି ଜାଣି ନଥିଲି । ବରଂ ମୁଁ ଚଳୁଥିବା ମୋ ସମାଜରେ ମୋତେ କିନ୍ନର ଆଖ୍ୟା ଦିଆଯାଇଛି । ମୁଁ ସ୍କୁଲ୍‌ରେ ଝିଅମାନଙ୍କ ସହିତ ମିଶିବାକୁ ଭଲପାଉଥିଲି । ଝିଅମାନଙ୍କ ସହିତ ଖେଳେ । ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ସାଙ୍ଗ ହୁଏ । ହାଇସ୍କୁଲ୍‌ରେ ପଢ଼ିବାର କିଛିଦିନ ପରେ ମୁଁ ଅନୁଭବ କରିବାକୁ ଲାଗିଲି ଯେ ମୋର ଭାବନା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ଭିନ୍ନ । ମୁଁ ଯୁଆଡ଼େ ଗଲେବି ଲୋକମାନେ ମୋତେ ପରିହାସ କରନ୍ତି । ହାତ ଧରିନେଇ ଚିଡ଼େଇବାକୁ ଲାଗନ୍ତି । ଗୋଟେ ପଟେ ଝିଅ ସାଙ୍ଗ ଆଉ ମହିଳାମାନେ ମୋତେ ଭଲ ପାଉଥିବାବେଳେ ଅନ୍ୟ ପଟରେ ପୁରୁଷମାନଙ୍କ କାମୁକ ନଜରରେ ପଡୁଥିଲି ।

ସାଙ୍ଗସାଥିଙ୍କ ମେଳରେ ସବୁବେଳେ ମୋର ଲିଙ୍ଗକୁ ନେଇ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ । ମୋ ଭିତରେ ପୁରୁଷତ୍ୱ ଅଛି କି ନାହିଁ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ । କାରଣ ମୁଁ ପୁଅମାନଙ୍କ ଭଳି ବଞ୍ଚିବା ଅପେକ୍ଷା ଝିଅ ଭଳି ବଞ୍ଚିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲି । ପୁଅପିଲାଙ୍କ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ଝିଅ ଭଳି ସ୍ୱଭାବ ରହିଥିଲା ମୋର । କେତେବେଳେ ଲୁଚି ଲୁଚି ମା'ର ଶାଢ଼ୀ ପିନ୍ଧୁଥିଲି ତ' କେତେବେଳେ ଭଉଣୀର ଫ୍ରକ୍ ପିନ୍ଧିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରୁଥିଲି । କପାଳରେ ବିନ୍ଦି ଆଉ ଆଖିରେ କଜଳ ଲଗେଇ ସଜ ହେବାକୁ ପସନ୍ଦ କରୁଥିଲି । ସମୟାନୁସାରେ ପାଦରେ ପାଉଁଜି ପୁଣି ଅଳଙ୍କାରରେ ସଜେଇ ହେବାକୁ ଲାଗିଲି । କିନ୍ତୁ ସମୟ ସମୟରେ ମୋ ମନରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ । କ'ଣ ଏସବୁ ମୋର ଇଚ୍ଛା ଥିଲା ? କ'ଣ ମୁଁ ଚାହୁଁଥିଲି ଛୋଟବେଳୁ ମୋ ଲିଙ୍ଗକୁ ନେଇ ଏମିତି ଏକ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱରେ ପଡ଼ିବାକୁ ?

ପଢ଼ିବା ସମୟରେ ସ୍କୁଲ୍‌ର କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହେଲେ ମୋତେ ଝିଅପିଲାଙ୍କ ଭଳି ପୋଷାକ ପିନ୍ଧେଇ ନାଟକରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ କୁହାଯାଉଥିଲା । ଭଲ ନାଟକ କଲେ ଖୁସି ହେଉଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶୀ ପୋଷାକରେ ଝିଅପିଲାଙ୍କ ଭଳି ନାଚିଲେ ଖୁସି ହେଉଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ଉତ୍ତମ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଯୋଗୁଁ ପ୍ରଥମ, ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରାଇଜ୍ ପାଉଥିଲି । ସାରା ପରିବାର ଖୁସି ମନାଉଥିଲେ । ଆଜି କ'ଣ ପାଇଁ ମୋତେ ପରିବାରଠୁ ଦୂରରେ ରହିବାକୁ ପଡୁଛି । ଆଜି କ'ଣ ପାଇଁ ମୋତେ ମାଇଚିଆ କିନ୍ନର ନାଁରେ ଲୋକେ ଚିହ୍ନିଛନ୍ତି । କ'ଣ ଦୋଷ ମୋର ? ନା ପରିବାରର ? ନା ସମାଜର ? ଆମକୁ ଅନୁଭବ ହେଉନି କି ଏଥିରେ ଏକ ମାନସିକତାରେ ପ୍ରଭାବ ପକାଇଛି । ଯେଉଁ ମାନସିକତାକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ନିହାତି ଆବଶ୍ୟକ ରହିଛି । ଯେଉଁଠି ଛୋଟବେଳେ ଝିଅଙ୍କ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି ନାଚିଲେ ଖୁସି ହେଉଥିଲେ । ବଡ଼ ହେଲେ ଝିଅଙ୍କ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିବାରେ ସଙ୍କୋଚବୋଧ ଆସିଲା କେଉଁଠୁ ?

ସବୁପରେ ବି ମୁଁ ବାଧ୍ୟ ହେଲି ଘର ଛାଡ଼ିବାକୁ । କଟକରେ ପରିବାରଠୁ ଦୂରେଇ ରହିଲି । ପଇସା ପାଇଁ କାମ କଲି । ପୁରୁଷ ପ୍ରଧାନ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ କାମ କଲେ ଚାକିରିରେ ରହିବାକୁ ମୋତେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି ହେଲା । କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ଇ. ରାଇଡ଼୍‌ରେ ପ୍ରବେଶ କଲି ଯେଉଁଥିରେ ମୁଁ ଏକ ନିଜସ୍ୱ ସ୍ଥାନ ପାଇବି । ଯେଉଁଠାରେ ମୁଁ ସମ୍ମାନର ସହିତ କାମ କରିବି । ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋର ପରିବାର ଜାଣି ଖୁସି ଯେ, ମୁଁ ଏକ ସମ୍ମାନଜନକ ବୃତ୍ତିରେ ମନୋନିବେଶ କରିଛି ।

ଦୀପ୍ତି ନାୟକ
ସାରଥୀ

କୋଟପାଡ଼ରୁ କଳିଙ୍ଗ ଷ୍ଟୁଡ଼ିଓ

ଅଧିକ ବିଳମ୍ବ ହୋଇନଥାଏ । ଯୁକ୍ତ ଦୁଇରେ ପାଠ ପଢ଼ା ଚାଲିଥାଏ । ସମୟ ଅନୁସାରେ ମୁଁ ଧିରେ ଧିରେ ନିଜକୁ ଜାଣିଲି । ବୟସ ଅନୁସାରେ ନିଜର ପସନ୍ଦ ନାପସନ୍ଦକୁ ଯେତେବେଳେ ଅନୁଭବ କଲି ସେତେବେଳେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲି ମୁଁ ସାଧାରଣ ପୁଅମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଭିନ୍ନ । ସ୍କୁଲ୍ ସମୟରେ ଘର ଲୋକଠୁ ଆରମ୍ଭ କରି ସାହି ପଡ଼ୋଶୀମାନେ ମାଇଚିଆ, ମାଇଗୁଲି ନାଁରେ ଡ଼ାକନ୍ତି । ଏସବୁ ମୋତେ କିଛି ଫରକ୍ ପଡୁନଥିଲା । ସମୟାନୁସାରେ ମୁଁ ଏସବୁ ଘୃଣା କରିବାକୁ ଲାଗିଲି । ଘରେ, ସ୍କୁଲ୍‌ରେ, ପରେ କଲେଜ୍‌ରେ ଯେତେବେଳେ ମୋର ଚାଲି ଚଳଣୀ, କଥାଭାଷା, ଭେଷଭୂଷାକୁ ନେଇ ପ୍ରଶ୍ନ କଲେ ଏବଂ ଥଟ୍ଟା କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଅନୁଭବ କଲି ମୁଁ ଜଣେ କିନ୍ନର । ଘରର ଜଣେ ବଡ଼ପୁଅ ଭାବରେ ନିଜକୁ ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ମୁଁ ସହଜରେ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିନଥିଲି । ମୋ ସାଥ୍ ଦେବାକୁ ମୋ ସହିତ ଥିଲେ ମୋ ପରିବାର ନା ମୋ ପାଖରେ ଥିଲେ ମୋର ସାଙ୍ଗସାଥି ।

ପରିବାର କୋରାପୁଟର କୋଟପାଡ଼ରେ । ଘରେ ବାପା, ମା, ସାନ ଭାଇ ଆଉ ମୁଁ । ରୋଜଗାର କହିଲେ ଚାଷ ବାଡ଼ିରୁ ଯାହା ଆସେ । ଘରର ବଡ଼ ପୁଅ ବୋଲି ମୋ ଉପରେ ରୋଜଗାରର ଯଥେଷ୍ଟ ଭରଷା ଥିଲା । ଭାବିଥିଲି ପାଠପଢ଼ା ପରେ ଭଲ ସୁଯୋଗ ଦେଖି ଘରେ ମୋ ବିଷୟରେ ଜଣାଇବି । କିନ୍ତୁ ନିଜର ଧୈର୍ଯ୍ୟ ନଥିଲା । ସମସ୍ତଙ୍କର ଟାହିଟାପରାକୁ ମୁଣ୍ଡରେ ବୋଝ ଧରି ଚାଲିବାକୁ ସାହାସ ନଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ବାପାଙ୍କୁ ଜଣାଇବାକୁ ସାହାସ କଲି, ବାପାଙ୍କ ତରଫରୁ ସେଭଳି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଲେ ଯାହା ମୋ ମନରେ ବହୁ ପୂର୍ବରୁ ଭୟ ଥିଲା । ଶେଷରେ ମୋତେ ଘର ଛାଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ପରିବାର ମଧ୍ୟ ଛାଡ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଘରଠୁ ଦୂରରେ ରହି ଏତେ ବଡ଼ ଦୁନିଆରେ କ'ଣ କରିବି କିଛି ଜଣା ନଥିଲା । ତଥାପି ଘର ଛାଡ଼ି ଏକୁଟିଆ ରହିବା ପାଇଁ ବାହାରି ଆସିଲି । ନିଜର ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିଜକୁ ଦେଖିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଘର ଛାଡ଼ିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ସମୟରେ ମୋ ପାଇଁ ସମସ୍ତେ ଚୁପ୍ ଥିଲେ । ଯେପରି ମୋ ସାମ୍ନାରେ ଜଣେ ଜଣେ ମୂକ ପାଲଟିଯାଇଥିଲେ । ସେଦିନ ମୋ ପାଇଁ କାହାର ସ୍ୱର ନଥିଲା ।

ମୋର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ମୋ ଛୋଟ ଭାଇ ଉପରେ ଯେପରି କୌଣସି ପ୍ରଭାବ ନପଡ଼େ, ଏଭଳି ଚିନ୍ତା କରି ବାପା ମୋତେ ଘର ଛାଡ଼ି ଦେବାକୁ କହିଲେ । ଘର ଛାଡ଼ି ସିଧା ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ପହଞ୍ଚିଲି । ପୁର୍ବରୁ କିଛି କିଛି ଶୁଣିବାକୁ ମିଳିଥିଲା । ମୋ ଭଳି ଅନେକ କିନ୍ନର ନିଜର ସ୍ୱାଧିନତା ପାଇଁ ଘର ଛାଡ଼ି ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ନିଜର କର୍ମସ୍ଥଳୀ ଭାବେ ବାଛିନେଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ ମନରେ କୌଣସି ଦ୍ୱିଧା ନରଖି ଆଗକୁ ଆସିଥିଲି । ଏଠାରେ ମୁଁ ଅନେକଙ୍କ ସହିତ ସମ୍ପର୍କରେ ଆସିଲି । ନିଜ ପାଇଁ ରୋଜଗାରର ପନ୍ଥା ଖୋଜି ପାଇଲି । ମୋ ଭଳି ଅନେକ ପିଲା ଏଠାରେ ରହୁଥିବାରୁ ଗାଁରୁ ବାସନ୍ଦ ହେବାର ଭୟ ଏଠାରେ ନଥିଲା । ରହିବାର ସୁବିଧା ହୋଇଗଲା କିନ୍ତୁ ରୋଜଗାରର ଆଶା ନଥିଲା । କେମିତି ବି ମୁଁ ଗୋଟେ ଫିନାଇଲ୍ କମ୍ପାନୀରେ କାମ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ପାଇଲି ।

ମୋର ଆଶା ଅଛି ମୁଁ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଗୋଟେ ଖୁସିର ସଂସାର କରିବି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଏଁ ନିଜ ପସନ୍ଦର ଜୀବନସାଥି ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆଗକୁ ମୋ ପସନ୍ଦର ସାଥିଟିଏ ଖୋଜୁଛି । ଯାହାଦ୍ୱାରା ମୋତେ ମୋର ଜୀବନ ଜିଇଁବାକୁ ସରଳ ହେବ । ମୋର ଆଗାମୀ ଜୀବନ କିପରି ସରଳମୟ ହୋଇ ପାରିବ ଏନେଇ ମୁଁ କ୍ଲଟ୍ ପକ୍ଷରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିବା ଇ. ରିକ୍ସା ଡ୍ରାଇଭର୍‌ର ତାଲିମ୍‌ରେ ଯୋଗ ଦେଇଛି । ଆଶା ଏଥିରୁ ମୁଁ ଅନେକ ଉପକୃତ ହୋଇପାରିବି । ଆଗାମୀ ସମୟରେ ମୋତେ ମିଳିବାକୁ ଥିବା ପାରିଶ୍ରମିକରୁ ସଞ୍ଚୟ କରି ନିଜର ଲିଙ୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ଯୋଜନା ରହିଛି । ଯାହା ମାଧ୍ୟମରେ ମୁଁ ଜଣେ ସାଧାରଣ ନାରୀ ଭଳି ବଞ୍ଚିପାରିବି ।

ଗୁଡ଼ି କିନ୍ନର
ସାରଥୀ

HIDDEN DESIRE TO SERVE PEOPLE

My world went upside down when my husband left me for another woman. We already had 2 beautiful daughters together but he still chose to leave us behind to find love & peace elsewhere. We had a difficult marriage as I was from a background with limited means & my husband had 4 earth-moving machines & hailed from a well-to-do family. His family, my in-laws never accepted me as their daughter-in-law & always used to make a mockery out of my situation. After 1yr of our marriages, I birthed a male child but he didn't survive due to some complications. Later, we had our elder daughter - now 16years - & again after 2 years, we were blessed with my younger daughter. Things were never normal at our home, both of my daughters were afraid of their father as he used to keep busy with work & was stressed all the time due to work pressure. His absence was much more delightful than his presence for the kids & recently I got separated from him when he chose to get married again. Most of the days I work as a domestic helper but the working hours are long yet the salary is very low to manage expenses. This opportunity has opened up a new dimension for me to earn extra money & give my children better education. I also have a hidden desire to serve people. This will be another source of happiness for me while working. Once my daughters are married I will visit Vaishno Devi & will serve people – this is my idea of an ideal future.

Sujata Das
Sarathi

UNWANTED PART OF MY LIFE

It was my 1st year of Mechanical engineering when I met my inner self, before that I used to always be confused about my feelings & nature. When I was young & didn't have any idea of my situation, I was curious to know more but still, I didn't have anyone to confide in. I wanted to pursue acting or dancing as a career but I was afraid to share this interest with my father & that is why I had to join engineering to keep him happy. Getting mocked, being called a "chhakka", humiliation slowly became an unwanted part of my life. I left the college hostel without saying anything to anyone to commit suicide as every day felt long like a year & was unbearable for me. I contemplated my decision to end my life like that & reached out to one of my old affiliates who then called me back & provided me shelter.

Later I joined the local group supporting people of my kind & since the past few years, I have been living the life that I had always wanted to do like wearing women's apparel, getting dolled up, etc. To make up for my expenses, I did join a dance group & used to travel out of state too for performances. I made good money but there had been absolute zero satisfaction & far from being a respectable profession.

Everyone can make money by begging or doing commercial sex work but if we don't step up & grab this opportunity may be the upcoming clan will have no other prospect than begging for a living. From being called a "Chhakka" to now being referred to as an "autowali" I think I have come a long way & hopefully this would inspire others to join the pride as well. I am indebted to CRUT for this & am hoping to make my family be proud of me. In future, I wish to have a family of my own & live happily with all my loved ones.

Sridhar Behera
Sarathi

ମହିଳା ଡ୍ରାଇଭର୍

ଜଣେ ମହିଳା ଏକୁଟିଆ ନିଜକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବାକୁ ହୁଏତ ଭାଙ୍ଗି ଯାଇପାରେ । ଏକୁଟିଆ ଯୁଦ୍ଧ କରି ଜୀବନଯୁଦ୍ଧରେ ହାରିଯାଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ଯେତେବେଳେ ପରିବାରର ସୁରକ୍ଷା ଓ ଜନ୍ମ କରିଥିବା ଛୁଆଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବାର କଥା ଉଠେ ସେତେବେଳେ ଗୋଟେ ନାରୀ ଭିତରେ ଶତ ସିଂହର ବଳ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଉଠେ । ସେ ସମୟରେ ଜଣେ ନାରୀ ରକ୍ଷକ ସାଜି ଯୁଦ୍ଧ କରିବସେ । ମା ଦୂର୍ଗାଙ୍କ ରୂପ ନେବାକୁ ମଧ୍ୟ ପଛାଏ ନାହିଁ ।

ଘରେ ମୋର ଦୁଇଟି ଛୁଆ । ମୁଁ ଦୈନିକ ମଜୁରୀରେ କାମ କରୁଥିଲି । ଯେତେବେଳେ ଯାହା କାମ ଆସେ କରିବାକୁ ନାପସନ୍ଦ କରେନି । ପାଠ ଦୁଇ ଅକ୍ଷର କମ୍ ପଢ଼ିଛି ବୋଲି କୌଣସି ଛୋଟ କାମ ହେଲେବି ମୋ ମନରେ ସଙ୍କୋଚ ଆସେନି । ବିବାହ ପରଠାରୁ, ମୁଁ ପରଘରେ କୌଣସି କାମ କରିନାହିଁ । ମୋ ଘରେ ଜଣେ ଗୃହିଣୀ ଭାବରେ ଥିଲି ।

ମୋ ସ୍ୱାମୀ କୌଣସି କାମରେ ମୁଣ୍ଡ ପୁରାନ୍ତି ନାହିଁ । ଘରେ ଦୁଇ ପାଇଟି କାମ କରିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ବସି ଖାଇଲେ ତ, ନଈବାଲି ସରେ । ଉଭୟ ସ୍ୱାମୀ ସ୍ତ୍ରୀ ଯଦି କାମ ନକରୁ ତେବେ ଖାଇବା ଆସିବ କେଉଁଠୁ । ଏହି କାରଣ ଯୋଗୁଁ ମୋ ପରିବାର ଅଧିକ ଖାଇବାକୁ ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ । ଘରେ ସବୁବେଳେ ଆର୍ଥିକ ସମସ୍ୟା ଲାଗି ରହିଥାଏ । ତେଣୁ ମୋତେ ଯେମିତି ବି ହେଉ ରୋଜଗାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଚିନ୍ତା କରି ଆଗକୁ ବାହାରିଲି । ମୁଁ ଶିକ୍ଷିତ ହୋଇନଥିବାରୁ ମୋ ଆଖପାଖର ଲୋକମାନେ ମୋତେ ପରିହାସ କରନ୍ତି । ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ପ୍ରମାଣ କରି ଦେଖାଇବି ଯେ ମୁଁ ପାଠ ନପଢ଼ିଲେ ମଧ୍ୟ ଅଟୋ ଚଳାଇବାରେ ସମର୍ଥ । ପେଟ ପାଇଁ କୌଣସି କାମ କଲେ ଅସୁବିଧା କେଉଁଠି ?

ଘରେ ମୋ ଝିଅ ଆଶାବାଦୀ ଯେ, ମୁଁ ଥରେ ରୋଜଗାର କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ, ଆମେ ଦୁଇମୁଠା ଭଲଖାଦ୍ୟ ଖାଇବାରେ ସକ୍ଷମ ହେବୁ । ମୋ ପାଖ ଅଞ୍ଚଳର ପୁରୁଷମାନଙ୍କର ଚିନ୍ତାଧାରା ଯେ, ମହିଳାମାନେ କିଛି କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କର ଏଭଳି ଚିନ୍ତାଧାରାକୁ ବଦଳାଇବା ମୋ ପାଇଁ ଏହା ଏକ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ୍ । ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ଜଣେ ଭଲ ଅଟୋ ଡ୍ରାଇଭର୍ ଭାବରେ ନିଜକୁ ପ୍ରମାଣ କରିପାରିବି ସେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କର ଚିନ୍ତାଧାରାକୁ ବଦଳାଇବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରିବି ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମନ୍ତ୍ରୀ
ସାରଥୀ

ପ୍ରତ୍ୟେକ ସହକର୍ମୀ ପରିବାରର ସଦସ୍ୟ ଭଳି

ପାଠରେ ଜିରୋ କିନ୍ତୁ ଜଣେ ଦକ୍ଷ ବସ୍ ଡ୍ରାଇଭର୍ ଭାବରେ ନିଜକୁ ପ୍ରମାଣ କରିପାରିଛି । ମୋ ବସ୍ ସେବା ଆରମ୍ଭ ଦିନରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଏ କାମ କରିଆସୁଛି । ପ୍ରଥମେ ଏକ ମାଲ୍‌ବାହୀ ଟ୍ରକ୍, ପରବର୍ତ୍ତି ସମୟରେ ବହୁଦିନ ଧରି ଜଣେ ବିଧାୟକଙ୍କ କାର୍ ଚଲାଉଥିଲି । ବିଧାୟକଙ୍କ ଗାଡ଼ି ଚଳାଇବା ସହ ରାଜନୀତି କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ଜଡ଼ିତ ଥିଲି । ସେଠୁ କାମ ଛାଡ଼ି ହଠାତ୍ ସରକାରୀ ବସ୍ ପାଇଁ କାମ କରିବା ନିହାତି ମୋ ପାଇଁ ଏକ ସୁଯୋଗ । ଏଠାରେ ଏକ ଶୃଙ୍ଖଳ ଭିତରେ କାମ କରିବାକୁ ପଡୁଛି । କିଛି ଦିନ ନିୟମିତ କାମକୁ ଆସିବା ପରେ ନିଜକୁ ସମୟ ସହିତ ଖାପଖୁଆଇ ନେଲି । ୮ ଘଣ୍ଟାର ଡ଼ିୟୁଟି ପରେ କାମରୁ ହାଲ୍‌କା ମିଳିଲେ ଘରେ ମୋର ଦୁଇ ଝିଅଙ୍କ ସହ ଖେଳିବାକୁ ସମୟ ପାଏ ।

ଗାଁରେ ମୋର ଜନ୍ମ । ଛୋଟବେଳୁ ଗାଁରେ ହିଁ ବଢ଼ିଛି । ବାପା କ୍ଷେତରେ କାମ କରିବାର ଛୋଟବେଳୁ ଦେଖୁଛି । ମୋର ମଧ୍ୟ ପନିପରିବା ଚାଷରେ ବହୁତ ସଉକ । ସେଥିପାଇଁ କ୍ଷେତରେ କାମ କରିବା ଅଭ୍ୟାସ ଏଯାଏ ଛାଡ଼ିପାରିନି । ଏବେବି ବିଲବାଡ଼ିରେ କାମ ପାଇଁ ସବୁବେଳେ ଆଗଭର । ଟିକିଏ ସମୟ ମିଳିଲେ ହାତରେ କୋଦାଳ ମୁଣ୍ଡରେ ଗାମୁଛା ଭିଡ଼ି ବିଲକୁ ବାହାରିଯାଏ । କ୍ରିକେଟ୍ ଖେଳରେ ମଧ୍ୟ ମୋର ଅହେତୁକ ରୁଚି ରହିଛି ।

କ୍ରିକେଟ୍, ବିଲବାଡ଼ି ଆଉ ପରିବାର ଏସବୁକୁ ଛାଡ଼ିଦେବା ପରେ କେବଳ ମୋ ବସ୍‌ରେ ମୋର ଥିବା ଦାୟିତ୍ୱକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଏ । ଘରୁ ବାହାରି ଆସିଲେ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ମୋର ୨୧, ୨୨, ୩୦, ୩୩ ନମ୍ବର ରୁଟ୍‌ରେ କାମ । କେତେବେଳେ କେଉଁ ରୁଟ୍ ଦିଆଯାଏ ଠିକ୍ ନଥାଏ । ଗୋଟିଏ ବିକ୍ୟୁଏସ୍‌ରୁ ଆଉଗୋଟେ ବିକ୍ୟୁଏସ୍‌କୁ ଛୁଇଁ ଗାଡ଼ି ଛକ ପରେ ଛକରେ ପହଞ୍ଚୁଥାଏ । ସମୟରେ ଢ଼ିଲା ଦେଇ ହୁଏନି । ଦିନରେ ଆଠଘଣ୍ଟା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୁଟିନ୍ ବନ୍ଧା ଏକ ଶୃଙ୍ଖଳିତ ଜୀବନ ବିତାଉଛି ।

ମୋ ବସ୍‌ର ସେବାକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ପାଇଁ ଅନେକ କର୍ମଚାରୀ କାମ କରୁଥିବା ଯୋଗୁଁ କାମ କରିବା ସହଜ ହେଉଛି । ଏନେଇ ଅନେକ କ୍ୟାପ୍‌ଟେନ୍ ଏବଂ ଗାଇଡ୍‌ମାନଙ୍କ ମେଳରେ କାମ କରିବା ଦ୍ୱାରା ବହୁତ କିଛି ସାଧାରଣ କଥା ଶିଖିବାକୁ ମିଳେ । କୋଭିଡ୍ ମହାମାରୀ ସମୟରେ ମୋ ବସ୍‌ର ସମସ୍ତ ବସ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ଚଳାଚଳ କରୁନଥିବାରୁ କାମରୁ ସେଇ କିଛି ସମୟ ଏକ ପ୍ରକାର ବିରତି ନେଇଥିଲି । ଯେତିକି ବି ବସ୍ ଚାଲୁଥିଲା ସେସବୁ ବସ୍‌ରେ ଆମର କିଛି କର୍ମଚାରୀ ଅନବରତ ସେବା ଜାରୀ ରଖିଥିଲେ ।

ଯେତେବେଳେ ସମସ୍ତ ମୋ ବସ୍ ରୁଟ୍‌ରେ ଗଡ଼ିବା ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ମୁଁ ପୁଣି କାମରେ ଆସି ଯୋଗଦିଏ । କାମ କରୁଥିବା ସମୟରେ ଦିନକର ଘଟଣା ! ହଠାତ୍ ମୋ ବାପାଙ୍କ ଦେହ ଅଧିକ ଖରାପ ହୋଇପଡ଼େ । ଘରୁ ଖବର ଆସେ ବାପାଙ୍କୁ ମେଡ଼ିକାଲ୍ ନେବାକୁ ହେବ । ଠିକ୍ କିଛି ସମୟ ପରେ ମୋତେ ମାଷ୍ଟରକ୍ୟାଣ୍ଟିନ୍‌ରୁ ବସ୍ ନେଇ ୨୨ ନମ୍ବର ରୁଟ୍‌ରେ ଯିବାର ଥାଏ । ବସ୍‌ରେ ଯାତ୍ରୀମାନେ ଜଣଙ୍କ ପରେ ଜଣେ ଆସି ଗାଡ଼ି ଫୁଲ୍ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ମୋର ଉପରିସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ପରେ ଉତ୍ତରରେ କୁହନ୍ତି ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଡ୍ରାଇଭର୍ ଉପସ୍ଥିତ ନାହାନ୍ତି । ଏସବୁ ଶୁଣି ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇପଡେ, କୌଣସି ଉପାୟ ନଥାଏ । ଚିନ୍ତା କରୁ କରୁ ଆଉ ଗୋଟେ କଲ୍ ଆସେ । କଲ୍‌ରେ ଥାନ୍ତି ମୋ ବସ୍‌ର ଅନ୍ୟଜଣେ କ୍ୟାପ୍‌ଟେନ୍ । କେମିତି କେଜାଣି ସେ ଏ ଖବର ଜାଣିବାକୁ ପାଆନ୍ତି ଆଉ ମୋତେ କଲ୍ କରି କୁହନ୍ତି "ଗାଡ଼ି ମୁଁ ନେଇଯିବି । ତୁ ବାପାଙ୍କ କଥା ବୁଝେ, କିଛି ସମୟରେ ମୁଁ ଗାଡ଼ି ପାଖରେ ପହଞ୍ଚୁଛି ।" ମୁଁ ଘରକୁ ଚାଲିଆସେ, ବାପାଙ୍କୁ ମେଡ଼ିକାଲ୍ ନେବା ପରେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟାବସ୍ଥାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଖାଯାଏ । ମୋ ପରିବାରର ଏଭଳି ଏକ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ମୋ ବସ୍‌ର ସହକର୍ମୀ ମୋତେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିବାରୁ ମୋତେ ବହୁତ ଖୁସି ମିଳିଥିଲା । ଯାହାକି ମୁଁ ଏଭଳି ଏକ ସଂସ୍ଥା ସହ ଯୋଡ଼ି ହୋଇ କାମ କରୁଛି ଯେଉଁଠି ମୋର କାମ ସହିତ ମୁଁ ମୋର ପରିବାରକୁ ମଧ୍ୟ ସମୟ ଦେଇପାରୁଛି । ମୋ ବସ୍ ପ୍ରତି ଥିବା ମୋର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନିଷ୍ଠା ଆହୁରି ଦୁଇଗୁଣ ହୋଇଯାଇଛି । ସେନେଇ ସବୁବେଳେ ସବୁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ମୋ ବସ୍ ସହିତ ରହି ଆସିଛି ।

ସଦାନନ୍ଦ ବେହେରା
କ୍ୟାପ୍‌ଟେନ୍

MY UNFINISHED DUTIES

I started as a driver in a School bus right after completing my 12th exams as I understood that the academics wouldn't take me too far. I wasn't a bright student & neither was my financial condition supportive to aid mindless education so that I found my interest - I'm not that privileged you see. From school kids, I graduated to driving college students in a few years & later I took abstinence from all these.

I have an elder brother who is married & has a family, so thinking that my parents would be taken care of I leaped to follow monkhood. I traveled far & wide to find my peace as a Monk & to lead a life full of devotion to service until I met my Guru one day. After looking at me, he could clearly say that I had been a bit anxious due to some unfinished duties I had to deliver. He made me see that the actual service would be to aid my parents to live a good life if not comfortable, that should be my prime focus.

When I went back home to visit my parents & saw their sad state, my belief to remain single got strengthened. My elder brother was not able to give any time to my parents & was occupied looking after his family which is not at all wrong on his part but someone had to look after my parents. I then decided to be the care provider for them & was looking for some engagement to support the expenses. Came across the news via an acquaintance & here I am working for Mobus from the very early days. I don't have many desires to fulfill & hence what I make from this job is more than enough to look after me & my parents. After all the spending.

I still can allocate funds to an orphanage every month & an old age home to continue my desire to help the needy & serve them. I also engage myself in plantation drives whenever I have time & like to celebrate small events with slum kids, which makes me feel alive & useful to society. For me, this job gives me mental peace by helping me live the life of doing public service.

Prasant Kumar Behera
Captain

Public Transport Services in master plan areas of
BHUBANESWAR | CUTTACK | PURI
200 Brand New AC & Non AC Buses
+
100 Refurbished old buses
Roll outs:
1 - 100 buses on 9 routes from 6th November.
on 8 routes from 15th November.

ଭାଇକୁ ମଣିଷ କରିବା ପାଇଁ ଏହି ଗୋଟିଏ ଲକ୍ଷ୍ୟ

ଆଜିକୁ ପ୍ରାୟ ଦେଢ଼ ବର୍ଷ ହେଇଗଲାଣି । ମୋ ବସ୍‌କୁ ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟ କିଛି ଚିନ୍ତା କରିନି । କେବଳ ପରିବାର ଆଉ ମୋର କାମକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ଅନ୍ୟଥା ତୃତୀୟ କାମକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇନି । ବୟସ ମାତ୍ର ୧୯ । ମାଟ୍ରିକ୍ ସରିବା ପରେ ବାପା ଏକୁଟିଆ କରି ଛାଡ଼ି ଯାଆନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ପରିବାର କହିଲେ ମୋର ମାଆ ଆଉ ଦୁଇଜଣ ସାନ ଭାଇ । ଗୋଟେ ଭାଇ ଜନ୍ମରୁ ଭିନ୍ନକ୍ଷମ, ଆଉ ଜଣେ ଭାଇ ସ୍ନାତକରେ ପଢୁଛି । ସେ ହିଁ ହେଉଛି ଘରର ଏକମାତ୍ର ଆଶା । ମୋଠୁ ଅନେକ ସାନ କିନ୍ତୁ ଏବେଠୁ ସେ ପରିବାରର ବୋଝ ଉଠାଇବାକୁ ଯାଇ ପାଠ ସହ କାମରେ ବି ମନ ଦେଇଛି । ଏକାମ୍ର ଡିଗ୍ରୀ କଲେଜ୍‌ରେ ବାଣିଜ୍ୟ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷରେ ସ୍ନାତକ ପଢ଼ିବା ସହ ସକାଳେ ଘରଘର ବୁଲି ଖବର କାଗଜ ପକାଏ ପୁଣି ଦିନରେ ଡ଼ାଟା ଏଣ୍ଟ୍ରିର କାମ । ତାର ସାମାନ୍ୟ ରୋଜଗାରରେ ଘର ଚଳୁଛି । କିନ୍ତୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଭଳି ଯାଗାରେ ଘର ଚଳିବାକୁ ଏତିକି ରୋଜଗାର ନିଅଣ୍ଟ ।

ଆଜିକାଲି ମା'ର ଦେହ ଆଉ ଭଲ ରହୁନି । ସେନେଇ ମେଡ଼ିସିନ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ, ତା ସାଙ୍ଗକୁ ଘରର ବିଭିନ୍ନ ଯାବତୀୟ ବ୍ୟୟ । ସବୁ ପରେ ବି ମୋର ଗୋଟିଏ ସ୍ୱପ୍ନ ସାନ ଭାଇ ତପନକୁ କିପରି ମଣିଷ କରିବି । ମୁଁ ଯେପରି ନିଜେ କଷ୍ଟ କରି ନିଜକୁ ସ୍ୱାବଲମ୍ବୀ କରିପାରିଛି, ଠିକ୍ ସେପରି ସାନଭାଇ ମଧ୍ୟ ପାଠ ପଢ଼ା ସହ କାମ କରି ସ୍ୱାବଲମ୍ବୀ ହେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛି । ବାପାଙ୍କ ବିୟୋଗ ପରେ ଆମେ ଦୁଇ ଭାଇଭଉଣୀ କାହା ଉପରେ ନିର୍ଭର ହେବାକୁ ଚାହିଁନୁ । ଛୋଟ ବୟସରୁ ପରିଶ୍ରମ କରି ପଇସା ରୋଜଗାର କରିବାକୁ ସବୁବେଳେ ଚେଷ୍ଟା କରିଛୁ ।

ଘର ମୋର ଡୁମ୍‌ଡୁମାରେ । ସ୍କୁଲ୍‌ରୁ ପାଠ ପଢ଼ା ପରେ ମୁଣ୍ଡରେ ମୋର ସାନ ଭାଇକୁ ପଢ଼ାଇବାର ଇଚ୍ଛା ଢୋକେ । ଦଶମ ପାସ୍ ପରେ ମୁଁ ଟ୍ରେନିଂ ନିଏ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ସ୍କିଲ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ପ୍ରଶିକ୍ଷଣ କେନ୍ଦ୍ରରେ । ସେଠାରେ ଟ୍ରେନିଂ ସରୁ ସରୁ ଏକ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟରେ ସାମିଲ୍ ହୁଏ । ପୁଣି କିଛି ଦିନ ପରେ ରିଲାଏନ୍ସ ସିକ୍ୟୁରିଟି ଏଜେନ୍ସିରେ କାମ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ପାଏ । ସେଠାରେ କାମ ଆରମ୍ଭ କଲି ସତ, କିନ୍ତୁ ନିଜକୁ ଖାପଖୁଆଇ ପାରିନଥିଲି । କିଛିଦିନ ଏମିତି ଚାଲେ । ପରେ ମୋ ବସ୍ ଏବଂ ଏଥିରେ କିଛି ମହିଳାଙ୍କୁ ଗାଇଡ୍ ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯିବାର ଖବର ପାଇଲି । ପରବର୍ତ୍ତି ସମୟରେ ମୋତେ ଏଠାରେ କାମ କରିବାକୁ ମିଳିଲା ।

ମୋର ଇଚ୍ଛା, ଭାଇର ପାଠ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସବୁ ପଇସା ମୋ ରୋଜଗାରରୁ ସଞ୍ଚୟ କରି ରଖିବି । ସେ ପାଠ ପଢ଼ି ଭଲ ଚାକିରିଟେ କରୁ । ମୋ ନିଜ ପାଇଁ କୌଣସି ସ୍ୱପ୍ନ ନାହିଁ । ଯେବେ ଯାଏ ସେ ନିଜ ଗୋଡ଼ରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇନି ସେଯାଏ ମୁଁ ଏମିତି ପରିଶ୍ରମ କରୁଥିବି । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମୋ ବସ୍‌ରେ ଗାଇଡ୍ ଭାବେ କାମ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲି । ଏଯାଏଁ କୌଣସି ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ସହ ମୋର ବୁଝାମଣା ଭୁଲ୍ ହୋଇନି କିମ୍ବା କୌଣସି କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସହ ମୋର ସମ୍ପର୍କ ଖରାପ ହୋଇନାହିଁ । ସବୁବେଳେ ମୋର କାମକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇଆସିଛି । ସେନେଇ ପ୍ରଶଂସା ବି ପାଇଛି । ଏ କାମକୁ ନେଇ ମୁଁ ବହୁତ ଖୁସି ଅଛି । ମୋ ଘରେ ବି ମୋତେ ମୋ କାମ ପାଇଁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହଯୋଗ କରିଆସୁଛନ୍ତି ।

ଏମିତି ଦେଖୁ ଦେଖୁ କୋଭିଡ୍ ମହାମାରୀ ଭିତରେ ଦେଢ଼ ବର୍ଷ ବିତିଗଲାଣି । ଯେଉଁ ସମୟରେ ଲୋକେ ବାହାରକୁ ଆସିବାକୁ ଡରୁଥିଲେ ସେ ସମୟରେ ମୁଁ ଆସି ଲୋକମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଆସିପାରୁଥିଲି । ଏଭଳି କାମରେ ନିଜକୁ ନିୟୋଜିତ କରି ମୋତେ ଖୁସି ମିଳୁଛି । ଆଶା, ମୁଁ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆହୁରି ଅନେକ ଦିନ ଯାଏଁ ଭଲ କାମ କରି ପ୍ରଶଂସା ସାଉଁଟୁଥିବି ।

ଜ୍ୟୋତି ସାହୁ
ଗାଇଡ୍

ଇପିଏଫ୍ ସଞ୍ଚୟ କୋରନାରେ ଏକମାତ୍ର ଭରସା ଥିଲା

ଆରମ୍ଭରୁ ମୁଁ ମୋ ବସ୍ ସହିତ ଯୋଡ଼ି ହୋଇ ରହିଛି । ଏହା ଭିତରେ କାମ କରିବାର ତିନି ବର୍ଷ ବିତିଗଲାଣି । କେତେବେଳେ କାମ ଯଲ୍‌ଦି ସରିଛି ତ' କେବେ ୨ଟା ସିଫ୍ଟ କାମ ସାରି ଫେରିବାକୁ ପଡ଼ିଛି । ଯେବେ ରାତିର ଶେଷ ବସ୍ ଥାଏ ବସ୍‌ରେ ଖୁବ୍ କମ୍ ଯାତ୍ରୀ ଥାନ୍ତି ।

ଶେଷ ଗାଡ଼ିରେ ଯାତ୍ରା କରୁଥିବା ଚାକିରୀଆ ଲୋକଙ୍କୁ ଦେଖି ସଦାବେଳେ ଭାବେ, ମୁଁ ବି ଗୋଟେ ଏମିତି ଆରାମଦାୟକ ଚାକିରୀଟେ କରିଥାନ୍ତି କି ? କିନ୍ତୁ ସେ ଭାଗ୍ୟ ବୋଧହୁଏ ମୋର ନାହିଁ । ପୂର୍ବରୁ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖରପୁରରେ ଏକ ଏନ୍‌ଜିଓରେ କାମ କରୁଥିଲି । ସେବେ ମୋ ବସ୍ ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଥିଲି । ଦେଖିଲି ମୋ ବସ୍ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ରୁଟ୍‌କୁ ଛୁଇଁଛି । ଅନେକ ଲୋକ ମୋ ବସ୍‌ରେ ଯାତ୍ରା କରିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରୁଥିଲେ । ମୋ ବସ୍‌ର ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଡ଼ିମାଣ୍ଡ ରହିଥିଲା । ଭାବିଲି ମୋ ବସ୍‌ରେ କାମ କଲେ ଏମିତି ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଅନେକ ଗଳିକନ୍ଦି ଯାଗା ବୁଲିବା ସହିତ ଏହା ମାଧ୍ୟମରେ ଲୋକଙ୍କ ସେବା କରିପାରିବି । ଏହା ଏକ ପବ୍ଲିକ୍ ସର୍ଭିସ୍ । ଏଠାରେ ଆମେ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ମିଳାମିଶା କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ପାଉ । ବିଭିନ୍ନ ଲୋକଙ୍କଠୁ ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟରେ ଜାଣିବାକୁ ପାଉ । କଥାବାର୍ତ୍ତା ଭିତରେ ଅନେକ ଅଜଣା ଯାତ୍ରୀ ସାଙ୍ଗସାଥି ଭଳି ଯୋଡ଼ି ହୋଇଯାଆନ୍ତି ।

ମୋ ବସ୍‌ରେ କାମ କରୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ଇପିଏଫ୍, ଇଏସ୍‌ଆଇସି ଭଳି ସୁବିଧା ମଧ୍ୟ ପାଇଛୁ । ଯାହା ମୋ ବସ୍‌ରେ କାମ କରୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏକ ସଞ୍ଚୟ ପାଣ୍ଠି । ପ୍ରତି ମାସରେ ପାଉଥିବା ଦରମା ମାସ ଶେଷ ଆଡ଼କୁ ସରିବାକୁ ଲାଗେ । ମହାମାରୀରେ ମୋ ବସ୍ ସେବା ଚାଲୁ ରହିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅଧିକାଂଶ ରୁଟ୍‌ରେ ବସ୍ ଚଳାଚଳ ବନ୍ଦ ରହିଥିଲା । ଯାହା ଫଳରେ ମୋ ଭଳି ଅନେକ କର୍ମଚାରୀ ବିନା କାମରେ ଘରେ ବସିଥିଲେ । ଲକ୍‌ଡ଼ାଉନ୍‌ରେ ଯେତେବେଳେ ସବୁ ଜୀବନ ଜୀବିକା ବୁଡ଼ିବାକୁ ଥାଏ ସେହି ସମୟରେ ମୁଁ ଇପିଏଫ୍ ପଇସା ଉଠାଇ କାମରେ ଲଗାଇପାରିଥିଲି । ଖାଲି ସେତିକି ନୁହେଁ ବରଂ ଏକ ନୂଆ ଜୀବିକାରେ ନିଜକୁ ସାମିଲ୍ କରିପାରିଥିଲି । ଲକ୍‌ଡ଼ାଉନ୍ ଭଳି ଏକ ବିପରୀତ ସମୟରେ ସାନ ଭାଇର ମଧ୍ୟ ଚାକିରୀ ପଳାଏ ।

ସେହି ସମୟରେ ମୁଁ ବି ଅନୁଭବ କଲି, ଅଫିସ୍ ଚାକିରୀର ସ୍ଥାୟିତ୍ୱ ନାହିଁ । କେତେବେଳେ ବି ହାତଛଡ଼ା ହୋଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ମୋ ବସ୍ ଭଳି ଏକ ଜନସେବା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଚାକିରୀ ଯିବାର ଆଶଙ୍କା ନଥାଏ । ବରଂ ମହାମାରୀରେ ଏଭଳି ସେବାର ଗୁରୁତ୍ୱ ବଢ଼ିଯାଇଛି । ମୋ ପାଖରେ କିଛି ସଞ୍ଚୟ ଥିବାରୁ ସାନ ଭାଇ ପାଇଁ ନିମାପଡ଼ା ପୁରୀରେ ଏକ ପଲ୍‌ଟ୍ରି ଫାର୍ମ, ଦୁଇଟି ପୋଖରିରେ ମାଛ ଚାଷ ଆରମ୍ଭ କରିପାରିଥିଲି । ସେସବୁ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣର ଦାୟିତ୍ୱ ଏବେ ମୋର ଦୁଇ ଭାଇ ନେଉଛନ୍ତି । ସମୟାନୁସାରେ ଫାର୍ମରେ କିଛି ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ କରିପାରିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଫାର୍ମ ଏକ ବଡ଼ ଆକାର ନେବାକୁ ଯାଉଛି । ମୋ ବସ୍‌ରେ କାମ କରି ଯେଉଁ ଦରମା ପାଉଛି ସେଥିରେ ଖାଲି ବ୍ୟବସାୟ ନୁହେଁ ବରଂ ଏହାଦ୍ୱାରା ସାନଭାଇକୁ ସ୍ୱାବଲମ୍ବୀ କରିପାରିଛି ସେତିକି ମୋତେ ଖୁସି ଦିଏ । ଏହା କେବଳ ମୋ ବସ୍ ସହ ଯୋଡ଼ି ହୋଇ ରହିବା ଦ୍ୱାରା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିଛି ।

ମାନସ କୁମାର ନାୟକ
ଗାଇଡ୍

ମୋ ବସ୍ ମୋ ସାଥିରେ

ମାନସ କୁମାର ଜାନୀ । ବୟସ କହିଲେ ଏବେ ଏବେ ୧୯ରେ ପହଞ୍ଚିଛି । ଘର ମୟୁରଭଞ୍ଜର ଆଦିବାସୀ ଅଞ୍ଚଳରେ । ଆମମାନଙ୍କ ଆଡେ ଅଳ୍ପ କିଛି ପାଠ ପଢ଼ିଲେ ବହୁତ । ଆମକୁ ନେଇ ସରକାରୀ ଚାକିରୀରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସଂରକ୍ଷଣ । ସେନେଇ ପାଠ ପଢ଼ି ଚାକିରୀଟେ କରିବି ବୋଲି ଆଶା ଥିଲା । ପାଠ ଦୁଇ ଅକ୍ଷର ପଢ଼ିଲା ପରେ ନିଜ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅନେକ ଲୋକ ଭାବନ୍ତି ପୁଅ ଏବେ ଚାକିରୀ କରିବ । କିନ୍ତୁ ପାଠ ସରିବା ପରେ କୌଣସି ଚାକିରୀର ସୁରାକ ନଥାଏ । ଯୁକ୍ତ ଦୁଇ ପରେ ଯୁକ୍ତ-୩ରେ ଆଡ୍‌ମିଶନ୍ ହୁଏ । ସମ୍ବଲପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଭଳି ଏକ ସୁନ୍ଦର ଯାଗାରେ ପଢ଼ିବାକୁ ସୁଯୋଗ ମିଳେ । ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟ ଉପରେ ସ୍ନାତକ ସରିଯାଏ । ପରିବାରର ଆର୍ଥିକ ପରିସ୍ଥିତି ଏବଂ ମୋତେ ନେଇ ପରିବାର ଦେଖୁଥିବା ସ୍ୱପ୍ନ ଭିତରେ ମୁଁ ଚାପି ହୋଇଯାଏ । ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ୨୦୧୮ରୁ ମୋର ମୋ ବସ୍ ଯାତ୍ରା । ମୋ ବସ୍‌ରେ ନିଯୁକ୍ତି ମିଳିବା ମୋ ପାଇଁ ଏକ ସୁଯୋଗ ।

ମୋ ବସ୍‌ରେ କାମ କରିବା ଦ୍ୱାରା ମୁଁ ରୋଜଗାରକ୍ଷମ ହୋଇପାରିଛି । ଘରକୁ ରୋଜଗାରର ବଳକା ପଇସା ପଠାଇଲେ ଖୁସି ମିଳୁଛି । ମୋ ବସ୍‌ରେ କାମ କରିବା ସହିତ ମୁଁ ମୋ ପଢ଼ା ପାଇଁ ସମୟ ଦେଇପାରୁଛି । ପରିବାରରେ ଦୁଇ ଭାଇ ଏବଂ ଦୁଇ ଭଉଣୀ ଓ ମା' । କୋଭିଡ୍‌ରେ ବାପା ଚାଲିଗଲେ । ସେ ସମୟରେ ପରିବାରକୁ ସମ୍ଭାଳିବା ମୁସ୍କିଲ୍ ଥିବାବେଳେ ମୋ ବସ୍‌ରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବାରୁ କିଛି ମାତ୍ରାରେ ସହାୟକ ହୋଇଛି । ସେଥିରୁ ମିଳୁଥିବା ଦରମାରୁ ମୋ ପରିବାରର ଆର୍ଥିକ ସମସ୍ୟାରୁ ବଞ୍ଚି ପାରିଥିଲୁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ମୋର ବଳକା ପଇସାକୁ ଘରକୁ ପଠାଇପାରୁଛି ଏବଂ ସେଥିରୁ କିଛି ନିଜର ସଞ୍ଚୟ ବଢ଼ାଇପାରୁଛି । ସେଥିରେ ଆଗକୁ ବେପାର ବାଣିଜ୍ୟରେ ପୁଞ୍ଜି ନିବେଶ କରି ଆଗକୁ ବଢ଼ିପାରିବି । ଏ ଦିଗରେ ମୋ ବସ୍ ମୋତେ ଅନେକ ସହଯୋଗ କରିଛି । ଯାହା ଫଳରେ ମୁଁ ମୋର କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ବୃଦ୍ଧି ଘଟାଇପାରିଛି ।

ମାନସ କୁମାର ଜାନୀ
ଗାଇଡ୍

ମୋ ଭଳି ପିଲାଙ୍କ ପାଠପଢ଼ା ଅଧାରୁ ନରହୁ

ମୋ ବସ୍‌ରେ ଆରମ୍ଭରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଏ କାମ କରିବା ଭିତରେ ରହିଛି ମୋର ଅନେକ ସ୍ମୃତି ଆଉ ଅନେକ ଅନୁଭୂତି । ପ୍ରଥମେ କାମ କରିବା ସମୟରେ ଜଣେ ଜଣେ ଯାତ୍ରୀ ୫ଟଙ୍କା ଯାଗାରେ ୫୦୦ ଟଙ୍କା ଦେଉଥିଲେ । ଅନେକ ହଇରାଣ ହେବାକୁ ପଡୁଥିଲା । ଗାଡ଼ି ଛିଡ଼ା କରି ବାହାରୁ ଖୁଚୁରା କରି ଫେରାଇବାକୁ ପଡୁଥିଲା । ଖୁଚୁରା ପଇସା ଅଭାବରୁ ଗୋଟିଏ ଟ୍ରିପ୍‌ରେ ଏକାଧିକ ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ଟିକେଟ୍ ପଛରେ ଫେରାଇବାକୁ ଥିବା ଅଙ୍କ ଲେଖି ପରେ ଫେରାଇବାକୁ ପଡ଼େ । ତଥାପି ପହଞ୍ଚିବା କ୍ଷଣି ପାଖରେ ପଇସା ହୋଇନଥାଏ । କେହି କେହି ତ' କୁହନ୍ତି ସରକାରୀ ବସ୍ ଏଥିରେ ପୁଣି ପଇସା କ'ଣ ଦେବୁ ? ଏଭଳି ବିଭିନ୍ନ ଛୋଟ ଛୋଟ ସମସ୍ୟାକୁ ସାମ୍ନା କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ପୂର୍ବରୁ ଯେପରି ହଇରାଣ ହେବାକୁ ପଡୁଥିଲା କେବେକେବେ ଚାକିରୀ ଛାଡ଼ିଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଉଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସହ ଅନେକ ବନ୍ଧୁତା ହୋଇପାରୁଛି । ଆଗଭଳି କୌଣସି ସମସ୍ୟା ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁନି । ବିଭିନ୍ନ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କଠାରୁ ବିଭିନ୍ନ ଛୋଟ ଛୋଟ ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷାମାନ ମିଳୁଛି ।

ମୋ ବସ୍ ସେବା ଆରମ୍ଭ ହେବା କ୍ଷଣି ଏଥିରେ କାମ କରିବାକୁ ମୁଁ ସୁଯୋଗ ପାଇଛି । ଘର ପରିବାର କହିଲେ ସବୁ ଅନୁଗୁଳରେ । ପୂର୍ବରୁ ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ଏଲ୍ଏନ୍‌ଟି କମ୍ପାନୀରେ କାମ କରୁଥିଲି । ପରିବାର କହିଲେ ମୋର ବୁଢ଼ି ମା, ସ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ମୋର ଦୁଇଟି ପୁଅ । ଉଭୟଙ୍କୁ ଏକ ଶିଶୁ ମନ୍ଦିରରେ ପାଠ ପଢ଼ାଉଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଜଣେ ସପ୍ତମରେ ଆଉ ଜଣେ ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀରେ । ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଏଭଳି ପେଟପାଟଣା ନେଇ ଘର ଛାଡ଼ି ରାଜଧାନୀରେ ରହୁଛି । ମୋତେ ମୋ ବସ୍‌ରେ କାମ କରିବାକୁ ଥିବାବେଳେ ଅନ୍ୟପଟେ ପରିବାରଠୁ ଦୂରରେ ରହିବାକୁ ପଡୁଛି । ପୁଅ ଦୁଇଜଣଙ୍କୁ ଏଠାରେ ରଖି ପାଠ ପଢ଼ାଇବାକୁ ଯୋଜନା କରିଛି । ଏଠି ରହି କାମ କଲେ ମଧ୍ୟ ଛୁଟିଦିନ ମାନଙ୍କରେ ଘରକୁ ଯାଇ ମୁହଁ ମାରି ଆସିବାକୁ ପଡୁଛି ।

ମୋ ବସ୍‌ରେ ଦୀର୍ଘଦିନ ଧରି କାମ କରିଲିଣି । ଏଠି ଯେଉଁ ସବୁ ସୁବିଧାମାନ ପାଉଛି ଅନ୍ୟ ଯାଗାରେ ଚାକିରୀ କଲେ ବୋଧହୁଏ ମିଳିବନି । ତେଣୁ ଚିନ୍ତା କରିଛି ଆଗାମୀ ଦିନରେ ସୁବିଧା ଦେଖି ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ମା' ଓ ସ୍ତ୍ରୀ, ପିଲାଛୁଆଙ୍କୁ ଧରି ପଳାଇଆସିବି । ଗୋଟିଏ ଯାଗାରେ ଏତେ ଦିନ ଧରି କାମ କଲିଣି ଯେହେତୁ ମୋ ବସ୍‌କୁ ଛାଡ଼ିଲେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଚାକିରୀ କଥା ମନକୁ ଆସିନି । ଯେତିକି ଦିନ ଚାକିରୀରେ ଥିବି ସେଯାଏଁ ମୋ ବସ୍ ସେବା ଯୋଗାଇଦେବା ପାଇଁ କାମ କରୁଥିବି । ବଡ଼ ପୁଅର ଅନ୍‌ଲାଇନ୍ ପାଠପଢ଼ା ପାଇଁ ମୁଁ ଧରୁଥିବା ଆଣ୍ଡ୍ରଏଡ୍ ମୋବାଇଲ୍ ଫୋନ୍‌ଟା କିଛିଦିନ ତଳେ ଦେଇକରି ଆସିଛି । ଘରେ ପିଲାଙ୍କ ପାଠପଢ଼ାକୁ ନେଇ ପଇସା ଅଭାବ, କିନ୍ତୁ ପିଲାଙ୍କୁ ମୋ ଭଳି ଅଧାରୁ ପାଠପଢ଼ା ଛାଡ଼ିବାକୁ ଦେବିନି । ସ୍ତ୍ରୀ ସିଲାଇ ଜାଣେ, ସେଥିରୁ ସେ କିଛି ଘର ଖର୍ଚ୍ଚ ଉଠାଇନିଏ । ମୋର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୋଜଗାରରୁ ସେମାନଙ୍କ ପାଠ ପଢ଼ାପାଇଁ ଅଧିକ ସଞ୍ଚୟ କରୁଛି । ମୋ ବସ୍‌ରୁ ପାଉଥିବା ଠିକ୍ ସମୟରେ ଦରମାରୁ ମୁଁ ସଠିକ୍ ସମୟରେ ସଠିକ୍ ବିନିଯୋଗ କରିପାରୁଛି ନଚେତ ଘର ଚଳାଇବା କଷ୍ଟକର ହୋଇପଡ଼ନ୍ତା ।

ମୋ ବସ୍‌ର ସମସ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ବସ୍ ସେବାକୁ ଆହୁରି ଉନ୍ନତ ଭାବରେ କିଭଳି ଯୋଗାଇପାରିବୁ ଏ ଦିଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି ଜାଣି ଖୁସି ଲାଗେ । ଯାତ୍ରୀ ଏବଂ ମୋ ବସ୍‌ର ଗାଇଡ୍, କ୍ୟାପଟେନ୍‌ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପର୍କ ସୁଧାରିବା ପାଇଁ ମୋ ବସ୍‌ରେ RAT 'ରେଭିନ୍ୟୁ ଆସ୍ୟୁରାନ୍ସ ଟିମ୍'ଙ୍କ ଅବଦାନ ଅଧିକ ରହିଛି । ସବୁ ପରେ ମୋ ବସ୍‌ରେ କାମ କରିବା ଦ୍ୱାରା ମୋର ମାନସିକତାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଛି । ସମସ୍ୟା ଭିତରୁ ବାହାରି ସମାଧାନର ଉପାୟ କିପରି ବାହାର କରାଯାଏ ତାହା ଶିଖିବାକୁ ମିଳିଛି । କାମ କରିବା ଭିତରେ ପାଠର ଗୁରୁତ୍ୱକୁ ବୁଝି ପାରିଛି ।

ସୁଧାକର ଦେହୁରୀ
ଗାଇଡ୍

MO BUS
TATA
Starbus

ମୋଗ୍ରା

ପୁରା ସତୀଚଉରା ଛକଟା ଯାକ ମୋଗ୍ରା ମୋଗ୍ରା ବାସୁଥାଏ

ମୋ ଆଖି ନାକ ମନ ପ୍ରାଣ ସବୁ ତାରି ଆଡ଼କୁ ଟାଣି ହେଉଥାନ୍ତି...

ଟୋକାଟୋକି, ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ି କ'ଣ ମ !

ଝାଲ୍‌ମୁଢ଼ି ବାଲା ବି ମୁଢ଼ିକୁ କମ୍, ସେ ଝିଅକୁ ବେସି ଦେଖୁଥାଏ

ଯେମିତି ପୃଥିବୀର ସବୁ ଗୁରୁତ୍ୱାକର୍ଷଣ ତାରି ଆଖିରେ

ତାକୁ ହିଁ ଦେଖି ନିଉଟନ୍ ଇନରସିଆକୁ ବୁଝିଥିଲେ ବୋଧେ...

ମୋ ବସ୍ ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲା

ଏମିତି ଲାଗୁଥିଲା ଯେମିତି ତା ଆକର୍ଷଣ ହିଁ ମୋ ବସ୍‌କୁ ଘୋଷାଡ଼ି ଆଣିଛି

ତାରି ସାମ୍ନାରେ ହିଁ ଖୋଲିଗଲା ଡ଼ୋର୍

ମୁଁ ଜାଣିଥିଲି, ସେ ଭିତରକୁ ପଶିବା ମାତ୍ରେ ହିଁ ଆରମ୍ଭ ହେଇଯିବ ଠେଲାପେଲା

ଏଇଠୁ ଆରମ୍ଭ ପ୍ରେମର ଫର୍ମୁଲା...

ମୁଁ ଆଗୁଆ ହିଁ କାଇଦାରେ ଥିଲି

ସେ ଉଠିବା ପରେ ହିଁ ମୁଁ ଚଢ଼ି ଯାଇଥିଲି...

ମୁଁ ଝରକା ପାଖରେ ଆଉ ମୋ ପାଖରେ ରମ୍ଭା, ମେନକା, ଉର୍ବସୀ...
ଯେକୌଣସି ନା ଦେଲେବି ଚଳିବ

ସେ ଦୁନିଆକୁ ରୂପ ବାଣ୍ଟିଦେଲା ପରେବି ତା ପାଖରେ କିଛି ବଳିବ

ମୋ ବସ୍‌ର ଡ଼ୋର୍‌ଟା ଅଣଓସାରିଆ ଠିକ୍ ତା ଆଖିର କଜଳ ପରି

ନହେଲେ ଝାଲ୍ ମୁଢ଼ି ବାଲା ତା ଠେଲାକୁ ମୋଡ଼ି ମକଚି ଭିତରକୁ ପେଲିଦେଇ ନଥାନ୍ତା...

ସମସ୍ତେ ମୋ ଉପରେ ଇର୍ଷାରେ ଜଳୁଥାନ୍ତି

ଆଉ ମୋ ଭିତରେ ଆରମ୍ଭ ହେଇ ଯାଇଥାଏ କୁଆ ପଥର ବର୍ଷା

ମୋତେ ପ୍ରଥମ ଥର ଫିଲ୍ ହେଉଥାଏ ଯେ ମୋ ବସ୍‌ଟା ମୋ ବସ୍ ନୁହେଁ ବରଂ ତା ବସ୍

ନହେଲେ କଣ୍ଡକ୍ଟର୍ ହେଲ୍ପର୍ ବୁଢ଼ାବୁଢ଼ୀ, ଝାଲ୍ ମୁଢ଼ି ସମସ୍ତେ ତାକୁ ହିଁ ଅନାଉଥାନ୍ତି କାହିଁକି ?

ବସ୍ ଛୁସ୍ ଶବ୍ଦ କରି ଚହଟା ଆଡ଼କୁ ଗଡ଼ିଲା

ମୁଁ ବି ତାରି ଆଡ଼କୁ ଗଡ଼ିଲି

ବେଳେବେଳେ ତା କାନ୍ଧ ମୋ କାନ୍ଧରେ ବାଜିଯାଏ

ଆଉ ବେଳେବେଳେ ମୁଁ ଜାଣିକି ବଜେଇ ଦିଏ

ମୋତେ ଅନେଇକି ସେ ଭାବେ କି, ଯେ ମିଷ୍ଟର୍ ବିନ୍ କିଛିବି ଜାଣିନି

ହେଲେ ମୋ ଭିତରେ କଣ କଣ ହୋଉଥାଏ

ତାର ଦାମିକିଆ ମୋଗ୍ରାକୁ ମୋ ଦୁଇଶହ ଟଙ୍କିଆ କୋବ୍ରା କଡ଼ା ଟକ୍କର ଦଉଥାଏ...

ଏତେ କଡ଼ା ଯେ ସେ ନାକରେ ରୁମାଲ୍ ଦେଇଥାଏ

ମୁଁ ଧିରେ କି କହିଲି

ନାଇସ୍ ପରଫ୍ୟୁମ୍

ସେ ମୋତେ ଅନେଇ ତା ବ୍ୟାଗରୁ ଇଅର୍ ଫୋନ୍ କାଢ଼ିଲା

ମୁଁ ଚାରିଆଡ଼େ ଅନାଏ ତ ଆବାଳ ବୃଦ୍ଧ ବନିତା ମୋତେ ହିଁ ଚାହିଁଥାନ୍ତି

ଯେମିତି ମୁଁ ଗୋଟେ ସେଲିବ୍ରିଟି

ମୁଁ ପୁଣି ସେ ଝିଅକୁ ଅନେଇକି କହିଲି ୱେଲ୍‌କମ୍ !

ସେ ରାଗିକି ଅନେଇଲା

ଏମିତିଆ ଆଖି ଯେ ମହୁଆଙ୍କ ନିଶା ଛାଡ଼ିଯିବ
ପ୍ୟାସେଞ୍ଜର୍ କଣ ମ ବସ୍‌କୁ ବି ପ୍ରେମ ହେଇଯିବ...

କଣ୍ଡକ୍ଟର୍ ଇଟିଏମ୍ ମେସିନ୍ ଦେଖେଇ କହିଲା କୁଆଡ଼େ ଯିବ ?
ମୁଁ କହିଲି ଲାଷ୍ଟ ଷ୍ଟପେଜ୍ ଯାଏ କାଟିଦିଅ
ପ୍ରେମିକାର ଡ଼େଷ୍ଟିନେସନ୍ ଜାଣି ନଥିବା ପ୍ରେମିକ ଆଉ କ'ଣ ଅବା କହିଥାନ୍ତା
ସେ ଝିଅ ମୁରୁକି ହସି କହିଲା ମୋର ଷ୍ଟାଡ଼ିୟମ୍ ଯାଏ କାଟ
ମୁଁ ପୁଣି ବୁଲିକି କହିଲି ସରି ସରି ମୋର ବି ଷ୍ଟାଡ଼ିୟମ୍ କାଟ, ମୁଁ ପା ଷ୍ଟାଡ଼ିୟମ୍ ଯିବି, ଆଜି ଖେଳ ଅଛି...
କଣ୍ଡକ୍ଟର୍ କହିଲା ଆଜି ତ କିଛି ଖେଳ ନାହିଁ
ମୁଁ ପୁଣି ଚାରିଆଡ଼େ ଅନେଇଲି...
ସମସ୍ତେ ମୋ ମୁହଁକୁ ସେମିତି ହିଁ ଅନେଇ ଥାନ୍ତି ପୂର୍ବବତ୍
ମୁଁ କହିଲି... ଆରେ ମୁଁ ପହଞ୍ଚିଲା ପରେ ପରା ଖେଳ ଅରମ୍ଭ ହେବ
ମୋତେ ମନେ ପଡ଼ିଯାଉଥିଲା ମମତା ଦିଦିଙ୍କ ଡ଼ାଇଲଗ୍ ଖେଲା ହୋବେ... ଖେଲା ହୋବେ...
ସୋନାର୍ ବାଂଲା... ଏଖାନେ ଖେଲା ହୋବେ...

ଗଡ଼ଗଡ଼ିଆରୁ ଷ୍ଟାଡ଼ିୟମ୍ ଆଡ଼କୁ ମୁହେଁଇଲା ମୋ ବସ୍
ଠିକ୍ ପବନ ପାହାଡ଼ ଆଡ଼କୁ ବୋହିଲା ପରି
ସିଏ ତା'ର ଭ୍ୟାନିଟିକୁ କାନ୍ଧରେ ପକେଇଲା
ଅନେକ ଲୋକ ସଜାଡ଼ି ହେଉଥାନ୍ତି
ମୋ ଆଖିରେ କୋଲ୍‌ଡ କଫି ଦୋକାନ୍ ନାଚୁଥାଏ...
ମୁଁ ତାକୁ ମନେ ମନେ ପଚାରି ବି ସାରିଥାଏ ଭାନିଲା ନା ଚକୋ ?
ସେ ଲାଜେଇକି କହୁଥାଏ ଷ୍ଟ୍ରବେରୀ...
ଇଶ୍ ଏଇଠୁ ତ ଆରମ୍ଭ ଷ୍ଟୋରୀ ଆଉ...
ବସ୍ ଛୁସ୍ କରିକି ଅଟକିଲା
ସେ ସଜାଡ଼ି ହେଲା...
ମୋ ପ୍ରେମ, ସ୍ୱପ୍ନ କୋଲ୍‌ଡ଼ କଫି ଫେସ୍‌ବୁକ, ହ୍ୱାଟ୍ସଆପ୍ ସବୁ ବସ୍‌ରୁ ବାହାରକୁ ଝାଙ୍କୁଥାନ୍ତି...
କୋହଲା ପବନ ବୋହୁଥାଏ
ଆଉ ମୋ ହୃଦୟରେ ବାଡ଼େଇ ହେଇ ଯାଉଥାଏ
ମୁଁ ବସ୍‌ରୁ ବାହାରି ଭିଡ଼ିମୋଡ଼ି ହେଲି
କୋବ୍ରା ବାସୁଛି କି ନାଇଁ ଚେକ୍ କଲି
ମୋ ପଛରେ ଆଉ କିଛି ଲୋକ ମଧ୍ୟ ବାହାରି ଆସିଲେ...
ହେଲେ ସେ କାଇଁ ?
ଏଯାଏଁ ବାହାରୁନି କାହିଁକି ?
ମୋ ବସ୍ ତା ଡ଼ୋର୍ ବନ୍ଦ୍ କରି ଆଗେଇଲା
ସେ ଝିଅ ଝରକା ବାହାରକୁ ମୁରୁକି ମୁରୁକି ଚାହିଁଲା
ମୋ କଳ୍ପନା, ଜଳ୍ପନା କୋଲ୍ଡ କଫି ସବୁ ତା ପଛରେ ଷ୍ଟ୍ର ଧରି ଦୌଡୁଥାନ୍ତି
ଆଉ ମୁଁ ?
ମୁଁ ସେ ସ୍ମୃତିକୁ ସାଉଁଟି କାନ୍ଥକୁ ଡ଼େରି ହେଇ ଯାଇଥାଏ ।

ଶିବସୁନ୍ଦର
ଯାତ୍ରୀ

ଆସ ଭୁଲିଯିବା

ଆସ ଭୁଲିଯିବା
ନୀଳ ଉପତ୍ୟକାରେ ଭୋଗୁଥିବା
ଧୂସର ସମୟର ବିଭୋର ଝଡ଼କୁ,
ସେ ନିର୍ଦ୍ଵନ୍ଦ୍ଵରେ ଉଡ଼େଇପାରେ ମୋର ଉଦାସିଆ ରାତି
ଛନଛନ ଉଆଁସି ଜହ୍ନଭିଜା ତତଲା ମନ,
ଛାତି ତଳେ ଦିକ୍ ଦିକ୍ ଜଳୁଥିବା ଶୀତରାତିର ନିଆଁ
ଯାତନାକୁ ଜାଳ କରି ସ୍ମୃତି ସବୁ ନିତି ଜଳେ ।
ଆସ ଭୁଲିଯିବା
ଅଢ଼େଇ ମିନିଟ୍‌ର ପ୍ରେମ କାହାଣୀ
ଠିକ୍ ଗୋଟେ ଫିଚର୍ ଭଳି
ମୋ ବସ୍ ଆସିବାବେଳକୁ ତୁମ ନଜର ଖୁବ୍ ଦୂରରୁ ପାଛୋଟି ଆଣିବା ।
ବାରମ୍ବାର ଧକ୍କା ଖାଇ
ଦିହରୁ ପରସ ଖସିବାର ଆନନ୍ଦ,
ଫି ଥର ବସ୍‌ଟା ପେଁ କାଳି ବଜେଇ
ଆମ ଉପସ୍ଥିତି ପରଖିବା ।

ଆସ ଭୁଲିଯିବା
ମିଳନର ଆସକ୍ତି ଏକକରେ
ଅନାବନା ଅପରାହ୍ନରୁ ସଜସଜ ଅନ୍ତିମ ସକାଳ
ସାଥିହୋଇ ଝରୁଥିବା ଅବିଶ୍ରାନ୍ତ ଅଶ୍ରୁ
ନିର୍ଲଜପଣର ତୁମ ହସରେ ବାରିପାରେ,
ତୁମେ ହଜାରେ ସରସୀର ଇପ୍ସିତ
ମୁଁ ମୁକ୍ତି ଆଶ୍ରୟୀ ଢ଼ଳଢ଼ଳ ଧଳା ପାଖୁଡ଼ାର ସନ୍ୟାସୀ
କେବଳ ପ୍ରତ୍ୟାଶାର ମହମହ ପ୍ରଶସ୍ତିର ପ୍ରତିଶୃତି ।

ଆସ ଭୁଲି ଯିବା
ଅନ୍ଧାରୀ ତରବାରିରେ
ତୁମକୁ ଜିଣିବାର ଅଳନ୍ଧୁ ଅଳନ୍ଧୁ ସ୍ଵପ୍ନ
ତମେ ନୀଳ ପରି ମୋ ସ୍ଵପ୍ନର ନାୟିକା
ସକାଳର ଆଲିଙ୍ଗନରେ ମିଳେଇ ଯାଉଥିବା କୁହୁଡ଼ି,
ଘୁରି ବୁଲୁଥିବା ପବନ, ଭଅଁର, ମେଘ ।

ଆସ ଭୁଲିଯିବା
ଜୀବନ ତମାମ ଅଲୌକିକ ପ୍ରେମସ୍ପର୍ଶ
ଝରକା ସେପାଖେ ଚଳଚଞ୍ଚଳ ବର୍ଷାର ମାଟିମୟ ଆଲିଙ୍ଗନ ।
ମୋ ଠାରୁ ଭାବନା, ଭାବନାରୁ କବିତା, କବିତାରୁ କାଗଜ, କାଗଜରୁ ଭାବନା
ଆଉ ଭାବନାରୁ ତୁମେ ।

ଏସବୁ ଭୁଲିଯିବା ଜରୁରୀ
ତୁମ ପାଇଁ, ମୋ ପାଇଁ, ଆମ ପାଇଁ
ବେଳେବେଳେ ଭୁଲିବାରେ ବି ଆନନ୍ଦ ଥାଏ,
ଏତକ ଭାଗଶେଷ ।।

ଶିବାନନ୍ଦ ବାରିକ
ଯାତ୍ରୀ

India's Largest Selling Trusted Lubricants
SERVO
India's Largest Selling Trusted Lubricants
SERVO
IndianOil

CRUT
Region

WE
CRUT

LIVE TO WORK – LOVE TO WORK

My life had been a sequence of pleasant surprises all through. I started my career as a chemistry faculty at a private college in Karanjia, Odisha. This was right after completing college when I immediately took up this teaching profession & I can't tell you in words how passionate I was & still am about nurturing young minds. I used to be the early bird amongst the staff to reach college & also burnt the midnight oil teaching post-college hours. Despite being the youngest, I was dear to my students & colleagues alike. While this was more than sufficient to take care of my food & shelter, I never stopped growing & learning more. I took a few exams to qualify for govt post, failed a few but later I cleared the Auditor exam & stood first in Odisha. I was ecstatic to know the result but my family was much more delighted as now there would be 2 of us who would be serving people through the state of government.

I can say that I have been posted almost all across western Odisha throughout my career. I was posted at Cuttack before I was asked to join CRUT on deputation but to be honest I wanted to stay back in Cuttack so that I am close to my extended relatives. It was however a recommendation that I couldn't do anything about it & after a bit of hesitation, I joined here. I was not worried about work that awaits at a new organization like CRUT but had a different prospect towards deputation arrangements that generally follow. When I started working with the GM madam many of my concerns vanished & I was very happy that I have got so much regard here. No doubt she is our leader & whatever decision she takes would be in the best interest of the organization but still, she seeks & honors my inputs related to finance. Many of my friends & colleagues do call up & congratulate me for the progress that Mo Bus has been making & the awards that we have won so far but I always owe it to madam. Her bold decision making keeping nothing but the goodwill of CRUT has made all this possible. It's very rare for an SPV like ours to have their own office in such a short period but we have been able to operate from our permanent address in less than 3 years of our formation.

I have many memories of working here with a team that has different bands of experience. My colleagues are cordial & it gives me immense pleasure to have young people working here with us. I treat them like my own child, scold them, mentor them which gives me satisfaction & they too accept with due respect the feedback that I share on improvising. When we had the 1st lockdown announced & we had to disburse salary my son escorted me to the office & was here till the time everything was over. So everyone knows that my priority is work be it my colleagues or my family members & am looking forward to starting a new chapter post-retirement.

Pradeep Kumar Mohanty
Official

SECOND INNINGS AT CRUT!

It was 1979 when I started serving Odisha Govt. I was young & the desire to serve the state was all I could think of at that age. My home was at Acharya Vihar & I used to travel to work every day on a city bus. I still remember those days when we were hinged to this only bus that used to ferry people working at the secretariat. If by any chance someone missed it or couldn't board the bus then walking back home was the only resort. Fast forward to the present day when we have personal vehicles, Ride-hailing mobile applications, Auto Rickshaws & a hoard of Private & public buses at our disposal; from my personal experience, I would say we have come a long way in making Urban mobility a convenience for users. It gives me immense happiness to know that I am part of this & am contributing to making the lives of others better so that they don't have the same dependency as our time.

I firmly believe this exponential growth of a government body is driven by our beloved leaders. The project wouldn't have soared this high if it wasn't for both Krishan Sir & Dipti Madam, the synergy that they carry is infectious & maybe that's the reason why post-retirement am here. I have been with the state government since the onset of my career & have successfully climbed the ladder with the support & cooperation of everyone who was working with me. The greatest joy for me is when people call me even now & remind me of the old times when I was the Tahsildar for their area & how fondly they still miss me - it fills my heart every time. I took some time off after spending my tenure being a public servant. I can say that I had never seen any officer like madam who is so bold & isn't afraid to take out of turn decisions that will improve our operations. I remember when after joining BDA I was selected to lead the Administrative division of CRUT by Krishna Sir & when I met madam here I was elated to work under her kind guidance.

In my early days, I was forced to stay away from my family due to my young children. I used to stay alone else my children might have suffered for their education as usually I was stationed at villages. Working here has brought me close to my family more than ever. My children were here with me during the lockdown while working from home & I spent a good time with them. This has been possible due to the structured working we have here at CRUT where we can manage both our personal & professional lives. I Am indebted to CRUT & BDA for giving me this opportunity to enjoy work in my second inning with the government. Working with young minds, using technology for transparency in operation is what I enjoy most here & am open to learning more while being a part of CRUT.

Ajit Tripathy
Official

LEARNING & GROWING IS A WAY OF LIFE

My story started first as a regular commuter of Mo Bus. I remember waiting for the first early bus from the railway station hub to my home at Cuttack. I was working for Smart City Project in Visakhapatnam & used to travel home frequently but after alighting from the train during the wee hours of morning I had to wait for the day break. The reason was the rising cases of loot happening throughout the city & almost everyone who had to travel on their own used to wait for the 1st city bus to start. Mo Bus actually felt like my only hope during that time or otherwise I would have been resorting to another medium to travel with a lot of insecurities.

Coming from my personal preferences, I always wanted to be in a public service domain where I can actually sense the pulse of people & attend to their needs. This drive of mine actually helped me in performing well in the selection process & here I am almost living a dream everyday. Owing to my personal experiences, I always had an inclination to make health services accessible to all & had suggested few routes to be incorporated for the benefit of our commuters. I was almost taken aback when our GM gave it a go cause it was like my first encounter with a government official who is so proactive & dynamic. Her dedication & timeliness has indeed inculcated a sense of ownership in me so that I can aid her function full throttle without having to worry. My mantra for success is & had always been “Work is Worship " & I love what I am doing here at CRUT everyday. Under GM madam’s guidance & looking at her discharging multiple roles with finesse makes us go the extra mile & we all at CRUT stand shoulder to shoulder whenever it's demanded of us; be it a bandh situation or a natural calamity that has befallen upon us. We are able to win commuter goodwill by giving them utmost priority in all our endeavors; we value their time unlike private bus operators & this is one of our strength that has garnered user love.

Apart from serving the masses, this role enabled me to widen my knowledge on public transportation & adapting sustainable approaches in the sector by participating various workshops at both National & International forums. Learning never stops at CRUT & am hopeful to be able to execute many exciting & novel things which will make CRUT a preferred partner for mobility by commuters & a role model for other operators to follow.

Champak Keshari Burma
Official

MANTRAS FOR LEADING THE LIFE

Discipline, sincerity, and honesty are the ‘mantras’ for leading the life of a successful person. I started my career in the Indian Airforce and these guiding ‘mantras’ played a major role in shaping my professional life ahead. In Defence, I was involved with several pieces of training and capacity-building programs along with having several technical as well as administrative responsibilities. After completion of my regular engagement from Defence, I joined as Office Manager at Oxfam India and then Health and Family Welfare Department, Government of Odisha as Management Consultant under a World Bank Project. Later I joined a leading NGO named Team for Human Resource Education and Action for Development where I got exposure to working for Self Help Groups for the upliftment and empowerment of women of 12 districts of south-western Odisha.

Over the years, my responsibility towards my family made me come back to Bhubaneswar and delve into a new domain altogether in the field of public transport service. I worked for more than four years with DTS before joining CRUT. The point of commonality between me and the city bus services in Bhubaneswar was that we were both new forerunners in this field and together we explored the domain to bring about the best service for the public.

Being witness to the inception of CRUT and seeing it growing, gives me a sense of pride. Interest and involvement are two things that are crucial to successfully getting any work implemented from paper to the ground level. I feel blessed to be a part of CRUT and work with people who are dynamic. The interesting part of my job is that it involves regular interaction with our crew who are the face of CRUT to the public.

It has been an amazing learning experience to work under Mrs. Dipti madam. CRUT has reached new milestones and made Odisha proud, and has been able to make a mark in the highest level nationally under the hard work and guidance of madam. Her prompt decision-making capacity, discipline, and dedication towards work really inspire me and everyone who works in CRUT. I really feel proud of being a part of the CRUT family.

Bijay Ku. Rath
Official

STRIVE FOR BETTER

Adventure, cycling, traveling, exploring and learning are what defines my life in a nutshell. I remember often going for treks during my MBA days in Dehradun as that used to serve as a breather for me. I still make it a point to regularly go cycling every morning and visit the outskirts of the city as I find bliss in the midst of nature.

I used to previously work in Housing and Urban Development Department at the Secretariat and was an integral part of the team involved in the implementation of city bus service projects in the various districts of Odisha. My ever-inquisitive mind and thirst for knowledge encouraged me to get involved in a project of the Government of Odisha i.e. "Bhubaneswar City Bus Modernization Plan"; which is the base for "Mo Bus". My enthusiasm and urge for implementing a sustainable mobility system in Bhubaneswar made me join Capital Region Urban Transport (CRUT).

I feel proud of being part of CRUT since its inception as it has always challenged me to strive for better. I feel lucky to work with dynamic colleagues who have become like my family now. What I love the most about working in CRUT is that it involves both working from the office as well as managing fieldwork. As an organization, CRUT gives a lot of importance to the bottom-up approach in its daily operations and that is what helps us stay connected with our commuters.

During the FANI cyclone, I felt privileged to be a part of the team working on various humanitarian causes involving providing emergency services and relief to the people in need. The night before FANI made its landfall, I had a meeting around midnight to prepare the plan of action. On the day the super-cyclone ravaged the city, that same evening I had to go along with my colleague to make arrangements for an emergency Mo Bus service providing food to the people who were rehabilitated and halted in the cyclone shelters. With no electricity in the city for days, I had to plan with my team on the strategies for resuming Mo Bus service as soon as possible so that our commuters can avail seamless service. We were operating from the Kalinga Stadium by making some makeshift arrangements.

It was a challenging task for us to resume the services with no electricity. All credits go to our whole operations team, how everyone was trying hard to make arrangements for resuming the bus services. We got all-time support from our senior authorities whenever we required any intervention we got instant support.

My journey in CRUT has been very enriching as I have also evolved as a person with this organization by serving the people of the capital region of Odisha. "Jai Hind"

Chandan Mishra
Official

ମୋ ବସ୍ ଯାତ୍ରୀଙ୍କ ପ୍ରଥମ ପସନ୍ଦ

ଭାରତୀୟ ସ୍ଥଳସେନାର ପାରାଚୁଟ୍ ରେଜିମେଣ୍ଟରେ ୧୯୯୭ରୁ ଯୋଗ ଦେଇ ସେନାର ପଦାଧିକ ବାହିନୀରେ ୧୮ ବର୍ଷ ସେବା କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ମିଳିଛି । ପରେ ପାରିବାରିକ ସମସ୍ୟା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ମାଟିକୁ ଫେରେ । ଚାକିରୀ କାଳର ଆହୁରି ୧୨ ବର୍ଷ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ଅବସର ନିଏ । ସେହି ସମୟରେ ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇ ୨୦ଟି ରାଜ୍ୟରେ ଭାରତ ମାତା ପାଇଁ ସେବା କରିପାରିଛି ।

ଓଡ଼ିଶା ଫେରିବା ପରେ ୨୦୧୫ରେ ବିଡ଼ିଏ ଏନ୍‌ଫୋର୍ସମେଣ୍ଟ ବିଭାଗର ସିକ୍ୟୁରିଟି ଅଫିସର୍ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରେ । ପରେ ମୋର ଆର୍ମି ଅଭିଜ୍ଞତା ଏବଂ ଏନ୍‌ଫୋର୍ସମେଣ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତାକୁ ଆଧାର କରି କ୍ରଟ୍ ଏନ୍‌ଫୋର୍ସମେଣ୍ଟ ଅଫିସର୍ ଭାବେ କାମ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ପାଏ । ବସ୍ ଚଳାଚଳ ଓ ଏହାର ପରିଚାଳନା କିପରି ଶୃଙ୍ଖଳିତ ଭାବରେ ହେବ ସେନେଇ ମୋତେ ନୂଆକରି ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯାଏ ।

କ୍ରୁଟ୍‌ରେ କାମ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ, ସରକାରୀ ବସ୍ ଓ ବେସରକାରୀ ବସ୍ ମଧ୍ୟରେ ସବୁବେଳେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା ରହିଛି । କିଛି ଯାଗାରେ ମୋ ବସ୍ ଚଳାଚଳ କରିବାକୁ ଏକ ପ୍ରକାର ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜ ନେବାକୁ ପଡୁଥିଲା । ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ ବସ୍ ସହିତ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ଅଧିକ ରହୁଥିଲା । ମୋ ବସ୍ ଷ୍ଟପେଜ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ଅନାଧିକୃତ ଯାନବାହାନ ପାର୍କିଂ ଓ ଉଠା ଦୋକାନୀମାନଙ୍କର ଜବର ଦଖଲ ତଥା ବସ୍ ଟର୍ମିନାଲ୍ ସମ୍ମୁଖରେ ସ୍ଥାୟୀ ଦୋକାନୀମାନଙ୍କର ବିଶୃଙ୍ଖଳା ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ ଏସବୁର ସମାଧାନ କିପରି ସହଜରେ ହୋଇପାରିବ ତା ପାଇଁ ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ଦିଗରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି, ଯାହାକି ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ଏଭଳି ସ୍ଥିତି କମ୍ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଛି ।

ମୋ ବସ୍‌ରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ ପ୍ରତିଟି କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ଶୃଙ୍ଖଳାଗତ ଦକ୍ଷତା କିପରି ବଢ଼ାଯାଇପାରିବ ସେନେଇ ଅଧିକ ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ସଦାବେଳେ ବସ୍‌ରେ ଯାତ୍ରା କରି ଟିକିନିକି ବିଷୟକୁ ତଦାରଖ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । କିଭଳି ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତମ ସେବା ଯୋଗାଇ ପାରିବୁ ତା' ଉପରେ ଅଧିକ ଧ୍ୟାନକୈନ୍ଦ୍ରିକ ହେବାକୁ ପଡ଼େ । ପ୍ରତିଦିନ ଘଟଣା ଦୁର୍ଘଟଣା ଲାଗି ରହିଛି । ବସ୍ ରୋଡ଼୍‌କୁ ବାହାରିଲେ ପ୍ରତିଦିନ କିଛି ନା କିଛି ସମସ୍ୟାକୁ ସାମ୍ନା କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ । ସମସ୍ତ ବିଷୟକୁ ସମ୍ବେଦନଶୀଳତା ସହିତ ସମାଧାନ କରିବାକୁ ହୁଏ । କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ସାବଧାନତାର ସହିତ ଛୋଟ ଛୋଟ ବିଷୟ ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାକୁ ହୋଇଥାଏ ।

ଆମ ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟରତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ତ୍ରୁଟି ରହିଗଲେ, କଠୋରତା ଭିତରେ ରହି ଏସବୁ ବିଷୟକୁ ତର୍ଜମା କରିଥାଉ । ସର୍ବଶେଷରେ ଆମର ଗୋଟିଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଥାଏ, ଯାତ୍ରୀମାନେ କିପରି ସହଜରେ ଯାତ୍ରା କରିପାରିବେ ଏବଂ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ଆମେ ଉତ୍ତମ 'ମୋ ବସ୍' ସେବା ଯୋଗାଇପାରିବୁ ତା' ଉପରେ ଦୃଷ୍ଟି ନିକ୍ଷେପ କରିବା ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ଜରୁରୀ ରହିଛି ।

ଟିକେଟ୍ ନିରୀକ୍ଷଣ କରିବା ମୋ ଟିମ୍‌ର ଆଉ ଏକ ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ । କ୍ରୁଟ୍‌କୁ କୌଣସି କ୍ଷତି ସହିବାକୁ ନପଡୁ ଏଦିଗରେ ମଧ୍ୟ ଜଗିବାକୁ ପଡ଼େ । ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରି ବସ୍‌ରେ ଚଢ଼ିବା ପରେ ପ୍ରଥମେ ନିଜର ଟିକେଟ୍ କରିବା ପାଇଁ କୁହାଯାଇଥାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦିନ ଏଭଳି ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକୁ ସମାଧାନ କରିବା ପରେ ସେଭଳି ସ୍ଥିତିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିଛି । ଯାହାଦ୍ୱାରା ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋ ବସ୍ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ପ୍ରଥମ ପସନ୍ଦ ହୋଇପାରିଛି । କେବଳ କଟକ, ପୁରୀ, ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଜିଲ୍ଲାରେ ନୁହେଁ ବରଂ ସାରା ରାଜ୍ୟ ତଥା ରାଜ୍ୟ ବାହାରୁ ଆସୁଥିବା ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ମୋ ବସ୍ ପ୍ରଥମ ପସନ୍ଦ ହୋଇପାରିଛି । ସହରାଞ୍ଚଳରେ ଆହୁରୀ ଅଧିକ ମୋ ବସ୍ ଚଳାଚଳ କରି କିପରି ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଯାତ୍ରା ସହଜ ଓ ସରଳ ହୋଇପାରିବ ଏନେଇ କ୍ରୁଟ୍ ପକ୍ଷରୁ ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଉଛୁ ।

ସୌର ରଞ୍ଜନ ପଣ୍ଡା
କର୍ମଚାରୀ

ଅବସର ପରେ ଦାୟିତ୍ୱ: ନିଜସ୍ୱ ଇଚ୍ଛା

ଯେବେଠୁ କ୍ରୁଟ୍ ଆରମ୍ଭ ମୁଁ ସେବେଠୁ ଅଛି । ଅବସର ପରେ କାମ କରିବାକୁ ପୁଣି ସୁଯୋଗ ମିଳିଲା । ଦୀର୍ଘ ବର୍ଷର ଚାକିରୀରେ ଥାଇ ଅର୍ଜନ କରିଥିବା ନିଜର ଅଭିଜ୍ଞତାକୁ ଏଠି କାମରେ ଲଗାଇପାରୁଛି । ଜଣେ ଯୁବ ଇଂଜିନିୟର୍ ଭାବେ ଆରମ୍ଭ କରିଥିବା ପିଲା ଆଜି ଅବସର ନେବା ପରେବି ନିଯୁକ୍ତି ପାଇପାରିଛି ଏହାଠୁ ଖୁସିର ଖବର କ'ଣ ହୋଇପାରେ । ଏହା ମୋର ନିଜସ୍ୱ ଇଚ୍ଛା । ପ୍ରଥମେ ଓଏସ୍ଆର୍ଟିସିରେ ଚାକିରୀ ଜୀବନ ଆରମ୍ଭ । ପରେ ବିଭିନ୍ନ ଯାଗାକୁ ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ ହେଇକି ଯାଇଛି । ଯେଉଁଠିକୁ ଯାଇଛି ନିଜର କାମ ସହ ଭଲଭାବେ ସମୟକୁ ଅତିବାହିତ କରିପାରିଛି । ଚାକିରୀ କାଳ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ଯାଗା ବୁଲି ପାରିଛି । ଆଜି ସମୟକୁ ଦେଖିଲେ ଏହା ମଧ୍ୟରେ ୪୦ ବର୍ଷ ବିତିଯାଇଛି ବୋଲି ଜଣାପଡ଼େନି । କ୍ରୁଟ୍ ସହ କାମ କରିବା ମୋ ପାଇଁ ଏକ ଉନ୍ନତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ।

ମୋ ବସ୍ ଏବଂ ଓଏସ୍ଆର୍ଟିସିର ସରକାରୀ ବସ୍ ଭଳି ଉତ୍ତମ ସେବା ଭାରତର କିଛିଟା ସ୍ଥାନରେ ସଫଳ ହୋଇପାରିଛି । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ଇଂଜିନିୟର ପଦସ୍ଥ କର୍ମଚାରୀର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରି ଗ୍ରେଡ୍ ୱାନ୍ ଅଫିସର୍ ଯାଏ ମୋର ନିଯୁକ୍ତି ହୋଇଛି । ଅପରେସନ୍ ମ୍ୟାନେଜର୍ ଭାବରେ କାମ କରିବା ସମୟରେ ଅନେକ ଘାତ ପ୍ରତିଘାତ ଆସିଛି । ତାକୁ ସାମ୍ନା କରି ସରକାରୀ ସେବାକୁ ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚାଇବା ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ରହିଥିଲା । ମୋ ବସ୍‌ରେ କାମ କରିବା ଭିତରେ ଅନେକ ସ୍ମୃତି ଓ ଅନେକ ଅନୁଭୂତି ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ପରିଣତ ବୟସରେ ସେସବୁ ସଠିକ୍ ସମୟରେ ମନେ ପକାଇ ପ୍ରକାଶ କରିବା କଷ୍ଟକର ବ୍ୟାପାର ।

କ୍ରୁଟ୍ ହେଉଛି ଏଭଳି ଏକ ସଂସ୍ଥା ଯେଉଁଠି ମୁଁ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଜକୁ ସାମିଲ୍ କରିପାରିଛି । ଉଭୟ ଡିପୋରେ ଡିପୋ ମ୍ୟାନେଜର୍ ଭାବେ କାମ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ମିଳିଛି । ଅନେକ ଯୁବ ଟିମ୍‌ଙ୍କ ସହିତ କାମ କରିଛି । ଯୁବକମାନଙ୍କ ସହିତ କାମ କରିବା ଏକ ଭିନ୍ନ ଅନୁଭୂତି ରହିଛି । ଯେଉଁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶରୀର ସକ୍ଷମ ଓ ସୁସ୍ଥ ଅଛି ସେଯାଏଁ କାମ କରିବାକୁ ମୋର କୌଣସି ଦ୍ୱିଧା ନାହିଁ । ଗୋଟିଏ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବୟସ ହୋଇଗଲା ପରେ ମଧ୍ୟ ଅବସର ପରେ ଘରେ ବସି ରହିଲେ ମାନସିକ ଅବସାଦ ଭଳି ବିଭିନ୍ନ ରୋଗ ମାଡ଼ିଆସିବ । ତେଣୁ ମୁଁ କ୍ରୁଟ୍ ସହିତ ଯୋଡ଼ି ହୋଇ ମୋର ଦାୟିତ୍ୱକୁ ସଠିକ୍‌ରୂପେ ବହନ କରିପାରିଛି । ନିଜକୁ ସୁସ୍ଥ ରଖିବା ସହିତ ସମୟ ପ୍ରତି ଅଧିକ ଯତ୍ନଶୀଳ ହୋଇପାରିଛି ।

ଅମୀୟ କୁମାର ମିଶ୍ର
ବରିଷ୍ଠ କର୍ମଚାରୀ

SUCH A HASSLE-FREE SERVICE

Working with City Bus has always given me a sense of pride, respect, and appreciation from the commuters. Every little bit of appreciation from commuters is what we work for; it fuels our desire to work even harder to provide better services to traveling commuters. Working with CRUT feels like home, I spend most of my hours at the office and less at home, to be true it never feels too much. The happiness is real.

So, one fine winter my parents came to visit me on December 24, 2020, to spend some time with me in Bhubaneswar, as they lived in our hometown. They arrived via rail at Bhubaneswar Railway Station at 6:00 am the next day. Unfortunately, I was unable to pick them up in person because my bike was borrowed by my younger brother, who was already here for work. I directed them to board Mo Bus route no. 16, which would depart from Bhubaneswar Railway Station, and I directed the Mo Bus Guide to assist them in disembarking at Hanspal Square.

The guide was quite pleasant, and he also directed them to disembark when they arrived at Hanspal Square. My parents were overjoyed during the voyage because it cost them much less than taxis and auto-rickshaws. They had also inquired about the taxi stand located at the Exit point of the Bhubaneswar Railway Station, which was at least ten times the price of the bus fare. They were overjoyed when commuting because they had watched the sanitization of buses at Master Canteen Terminal before boarding the bus, which taxis and auto-rickshaws do not generally follow. When they returned home, they stated that they had visited numerous towns throughout India, but had never encountered such a hassle-free service.

The buses were clean, the commuters were friendly, the guide was humble, and the stop announcement was something unique to them while riding in a city bus. The moment when they were saying all this I felt proud being a part of something which is making the lives of people so easy. My parents were delighted and asked me to take them around the city in a Mo Bus the next time when they are in Bhubaneswar.

Jayant Kumar
Official

MY EMOTIONAL CONNECTION WITH CRUT

My journey in CRUT has been very overwhelming as there is a new learning opportunity each day which is very motivating and boosts my morale. As an employee of CRUT and a citizen of Bhubaneswar, I am well aware of the scenario from both sides of the table. It fills my heart with immense pride when commuters appreciate the Mo Bus service. It makes me feel like I have been able to contribute back to my city, my motherland.

I remember that night when I had given a lift to a stranger. It was late at night and he was new to the city and unable to find a mode of transport for himself to reach his desired destination. After I dropped him, he thanked me and mentioned that the other day a Mo Bus Guide had dropped him to AIIMS from Link Road after his duty hours. When I revealed that even I am an employee of CRUT, his reply made an indelible mark in my mind. He said that he was glad that coincidentally on two consecutive days; staff of the same organization went out of their way to help him. He also mentioned that the incidents reflected up the great values that the organization imbibed in its employees. He appreciated CRUT and Government of Odisha for the Mo Bus service and the fact that its employees have the true spirit of public service.

This incident indeed gave me an immense feeling of satisfaction. Every day my job involves counseling the crew for better customer management. Through the regular counseling we provide to our crew before out shedding, we try to instill empathetic behavior that is crucial for any form of public service.

Whatever we have achieved in the last three years has been made possible because of Dipti madam's pragmatic and swift decision making. In the field, Chandan sir has always been there to guide us. It has been a great learning experience working under Dipti madam and Chandan sir. Over the years, I have grown an emotional connection with CRUT and it has become like my family.

Pinak Bhusan Barik
Official

AN INTEGRAL PART OF MY LIFE

My experience in CRUT has been life-changing. CRUT forms an integral part of my life as it has played a significant role in shaping both my professional and personal life. It is for being a part of the CRUT family that has given me huge respect in my hometown for which my parents feel proud of me.

My everyday work involves directly dealing with the crew who represent CRUT to the public. Our crew works tirelessly throughout the day to keep our Mo Bus service running and naturally, stress becomes an issue. Our daily counseling of the crew facilitates our crew to better handle stress as well as be sensitive towards passenger management. It is indeed a very challenging job to manage human behavior but it is a different feeling of satisfaction that I get when I see our crew behavior changing for the better after the counseling sessions. It gives me immense happiness when the person whose interview I had taken in her/his recruitment, works hard and performs well in her/his job.

Dipti madam's dedication is the reason behind CRUT's success. Madam and Chandan sir mean everything to me as their guidance has played an important role in my career and I can't imagine CRUT without them. I feel proud to be a part of this organization which has got several national awards within three years of its inception.

CRUT for me is a feeling!

Nihar Ranjan Nayak
Official

OD-33
V 5442
OD 33
V 2417
TATA

TRANSFORMATIVE YEARS OF BHUBANESWAR

I remember distinctly the year 2015-2016 when I was a part of the team writing the Bhubaneswar Smart City Proposal under the able leadership of Dr. Krishan Kumar, the head of the erstwhile BPTSL, and Vice-Chairman, BDA. Never had I seen the passion, rigor, and determination in a city that we witnessed during those transformative years of Bhubaneswar. The Smart City proposal was the perfect springboard to question the status quo and envision a future that will change the destiny of a million people. It was the time when Indian cities competing in the challenge and otherwise were abandoning their dying bus systems and contemplating investments in metro systems. The leadership in Bhubaneswar, on the other hand, after intense rounds of debates, decided to focus on strengthening their bus transit network and institutional setup as a pivotal component of its Smart City strategy. Following the selection of Bhubaneswar's proposal as the top-ranked in the challenge, the first step taken was to set the ball rolling on the revamping of BPTSL into its more sustainable and robust avatar - the Capital Region Urban Transport (CRUT).

From the inception, the idea was to create a service that is way ahead of its times, in terms of its branding, its leadership, its staff, its operation model, and most importantly the connection with the people. Using social media and technology as a tool, the Mobus brand and the tagline 'the way we Move' were conceived to instill a sense of pride and ownership in the citizens of Bhubaneswar - Cuttack - Puri. A regional transit agency that connects the cities seamlessly.

The launch by the Hon'ble Chief Minister is etched in my mind and the buzz that was created with all the pathbreaking features - from wifi on the buses and bus shelters to the woman guides (conductors). We knew that CRUT and MoBus will be game-changers for public transport in India. And we were right, three years after its inception, CRUT has been bestowed with awards every year for its exceptional performance, customer-oriented service, social media management, COVID response, and many more.

What happens behind the scenes is often hidden- the challenges and the innovative steps taken to overcome these hurdles. The agile and dynamic leadership provided by the visionary Dipti Mahapatro Ma'am (aka 'MoBus Madam') and her dedicated staff, have been the thrust and catalysts behind this transformation that CRUT is now famous for globally. Being a part of the journey has been a life-changing experience for me - an experience that I hope to share in the years to come with all small and big cities alike as a model of collaborative and responsible development between state, local, private, and public involvement.

Bankim Kalra
QLS, Partner Agency

A PROACTIVE SERVICE PROVIDER

CRUT is not just an agency that provides bus services to lakhs of commuters every day, nor is it just one of India's more lauded and well-recognized city bus models. CRUT is a living and breathing example of how visionary leadership that keeps the user at the center of its design, believes in experimentation and learning from successes and failures equally, and is constantly endeavoring to innovate and upgrade itself, can bring about a transformation in a city.

Having worked with public transit agencies for over a decade and a half, and having been associated with CRUT's journey and evolution over the last 3 years, it would not be an exaggeration to say that when it comes to customer and quality of service, CRUT leaves no stone unturned in addressing these issues. Be it the Cyclone Fani or the Covid-19 pandemic, CRUT was perhaps one of the most proactive bus agencies in the country that stepped to serve the city and its residents, beyond its call of duty. Be it taking all measures to protect its frontline staff- the bus guides and captains by prioritizing their vaccinations, installing driver protective separators in all its buses, or ensuring bus drivers who were economically affected during the pandemic, continue to earn and learn by converting bus depots and buses themselves as socially distanced virtual classrooms, or be it, skilling women, transgenders and HIV affected adults to become drivers for electric autos to compliment MoBuses, every initiative of CRUT has inclusion, safety, accessibility and innovation at its heart.

I am immensely proud of all that CRUT has managed to achieve in the last three years and the common denominator one notes here is the presence of its visionary, strong, and extremely dedicated leadership. Indian cities need more women changemakers like Miss Dipti Mahapatro, who can imagine and deliver a public transportation system they see themselves, the women, children, and elders in their families using every day.

Chhavi Dhingra
GIZ, Partner Agency

POWERFUL STEP TOWARDS WOMEN'S EMPOWERMENT

Mo Bus service is a commendable initiative taken by the govt. of Odisha. Envisioned by our Honourable Chief Minister, Shri Naveen Patnaik, the initial motto of 'Mo Bus' service was to provide the commuters with the modern age transport service in the capital city of Odisha. It was a bit challenging task for all of us to achieve this endeavor. However, we not only were able to achieve a high-level city bus service but also succeeded in involving women in one such sector, which was earlier considered as male-specific. We were able to provide safety and security to women guides, which ultimately helped to increase their participation in this work sector. Finally, we could achieve 50% work participation of women employees in the Mo Bus service. It was a matter of pride that we could manage to materialize the dream of our Honourable Chief Minister, Shri Naveen Pattanaik. Needless to say, the 'Mo Bus' service not only provided employment opportunities to women but also made them economically independent. This was a tiny yet powerful step towards women's empowerment.

While remembering the initial challenging days, we organized many training sessions for our guides and captains. The training programs included a few grooming sessions where we taught the guides how to maintain discipline during a trip. These programs also worked on improving the behavior of our employees towards the commuters; especially women and senior citizens. We organized early-morning yoga sessions for the guides and captains that helped them to stay disciplined throughout the trip.

Remembering the tough pandemic days, we followed COVID guidelines religiously to provide utmost safety to our commuters as well as the employees. I still could recall the late-night counseling sessions after the trip that we carried out to make our employees stay calm and composed throughout the day. All the employees worked hard and managed to stay awake late at night to reach the desired target. Our efforts finally paid off and all these could happen under the superb guidance of our GM (P&A), CRUT, Smt. Dipti Mohapatra. Without her support, it would not be possible. We work as a family and every member associated with this initiative is important for us. We shared success and challenges with equal enthusiasm. Lastly, I could say that 'Mo Bus' is not just a transport service; it's an emotion for every one of us.

Amlan Mishra
RCA Representative,
Partner Agency

ABOUT TRAVELTIME

Traveltime Mobility India Private Limited (Traveltime), is a specialized transport solution company in the field of bus and cab operation based out of Pune, India.

The Company started its business in 1992 with 2 buses and as of date, the Company operates in 8 cities across India, with more than 900 buses, 1,200 Cabs (with more than 50 corporate clients in Pune and Mumbai) and 2000 employees. With a balanced business strategy between contract pricing and volume, TRAVELTIME has emerged as one of the largest City Bus operators of India.

TRAVELTIME received its certification in OHSAS 1800:2007 (Occupational Health and Safety Management Certification) & ISO 14001: 2004, ISO 9001: 2008.

Traveltime's association with CRUT

Travel time is associated with CRUT since November 2018. CRUT has given all the possible support for the smooth functioning of the operations. In a well-meaning relationship for the advantage of the general public, CRUT & Traveltime have synced naturally. In the dynamic environment, CRUT gives enough space to its operators to adapt to different situations.

Under the guidance of CRUT, Mo Bus was a huge success. A series of SOPs and other initiatives were introduced by CRUT to understand and implement the best possible practices. There is always a scope for improvement and we have continuously strived for excellence. For this, CRUT has been appreciated by the Ministry of Housing & Urban Affairs as well.

During the COVID-19 crisis, CRUT & Traveltime worked as a unit. Traveltime buses were hired by the Municipal Corporation of Bhubaneshwar. The objective of such a hire was to deliver essential goods to the citizens. This was efficiently coordinated by CRUT and effectively operated by Traveltime.

With time, we have developed a fantastic relationship with CRUT. We look forward to strengthening our association.

Mandar Hinge
Travel Time Representative,
Partner Agency

Awards

Award of Excellence
MO BUS

Smart Cities India
Awards 2021
Smart SPV
and Municipal
Award
Organisers
Exhibitions India Group

Government of India
Ministry of Housing and Urban Affairs
Award of Excellence

mycitylinks
CAPITAL REGION URBAN
TRANSPORT

Samik Sundar Das
@ssdas21

A trip in #MoBus today helped me renew my lost association with public transport in Odisha.

Arun Bothra 🇮🇳
@arunbothra

Dear Sai

#MoBus moves with love of commuters like you. The timing of your bus will be changed from Monday. The first bus will start at 7 AM. You won't be late for school.

With affection from entire team of @CRUT_BBSR.

> **Sai Anwesh Amrutam Pradhan ...** · 08 Jan
> @CRUT_BBSR @arunbothra
> Respected Sir,
> I want to state that I am a student of MBS public school, Bhubaneswar. I use Mo Bus as my daily transportation means to go to scho...
> Show this thread

Hemanta Kumar Jena
@Hemanta97682648

@CRUT_BBSR Thanks You 🙏🙏!!!
After a long time today I was going to Rasulgarh by #mobus. It was very good experience ... Good behaviour of staff of #mobus like friends . Condition of bus very good. Perfect time...Following Covid-19 guideline.. Thanks🙏 again

9:20 pm · 26 Oct 21 · Twitter for Android

CMO Odisha
@CMO_Odisha

Appreciate @CRUT_BBSR for undertaking a special initiative with #MoBus to facilitate transport of UPSC aspirants in Bhubaneswar & Cuttack amid #COVID19 restrictions. Receptive & inclusive approach is a core principle for good governance. #OdishaCares @MoSarkar5T

> **Debasmita Mishra**
> @Debasmita555
> @arunbothra @CRUT_BBSR @CMO_Odisha
> The upsc exam is going to be held on this Sunday 4/10/2020 @(9.30-16.30).I would like to request you to start a special Mo Bus from Bhubaneswar (from mastercanteen and Baramunda) to Cuttack .
> 9:31 pm · 02 Oct 20 · Twitter Web App

Biswajit Mohanty
@biswajitmohanty

The most visible successful project of Odisha govt for twin city is @CRUT_BBSR . Immensely benefits commuters. Car users can now stop using own rides! Saves parking woes, fuel cost and fights #ClimateChange

Alok Jain 程艾樂
@alokjainhk

@CRUT_BBSR and @MOBBY_MoBus gave me hope that the battle for #publictransport is not yet lost in India. Change Odisha, and be an example for India. I am keeping my fingers crossed.

Sai Debabrat @SaiDebabrat

Thank you so much @CRUT_BBSR and Team. I have no words to appreciate you, In a single tweet of mine you come forward to help thousands of aspirants. I got many feedback from my friend's that Mo Bus service is really helped a lot to them to reach out their exam center
Regards 🙏

> **Capital Region Urban Transport** @CRUT_BBSR · Aug 29
> Glimpses from today's ride of Special Mo Bus Service for the OSSSC RI exam. Wishing all the examinees all the best!
>
> #NoMaskNoEntry
> #StandingNotAllowed
> #SpecialMoBusService
> @MOBBY_MoBus

3:24 PM · Aug 30, 2021 · Twitter for Android

Anirban @anirban_s4

Came to Bhubaneswar after many years. Huge shout out to team @CRUT_BBSR & @arunbothra sir for such a smooth operation of MO Bus throughout the state. Timings , professionalism by the staffs top notch 👌

10:07 PM · Oct 31, 2021 · Twitter for iPhone

You Retweeted

Soumya Satyatirtha @IAMTHESS84 · Aug 18

Front seat of mo bus , ear phone with music, fresh air, and the views of bhubaneswar, these are always a jannat for me.
@CRUT_BBSR
#peace
#Bhubaneswar❤️

Dahibara Aloodum @AloodumD

Nothing but an appreciation tweet for @CRUT_BBSR . A friend lost her wallet yesterday evening in #Mo_Bus & after the complaint, the authority was vigilant enough to investigate & return her possession this morning. Staffs were well behaved & showed proper concern;

10:53 AM · Nov 4, 2021 · Twitter for Android

1 Quote Tweet 7 Likes

Tweet your reply Reply

Dahibara Aloodum @AloodumD · Nov 4
Replying to @AloodumD
Which is a sign of well oiled machinery of system in place.
Thanks a lot office staffs of Sum Depot & team of #Mo_Bus.
Efforts appreciated.
@SanjayKr1997

Angel Tapu @MissTapaswini

Thank you @CRUT_BBSR for MOBUS service.
Specially Today Rain+ Strike
Place badambadi @CMCCuttack please Clean

Debi Mohapatra @Debi98768...
Replying to @CRUT_BBSR and @MOBBY_MoBus

Its more or less beacuse of the reasonable fare you have maintained despite hike in fuel prices post covid and definitely it's the most cost effective among all. A state run public transport should be faster ,cheaper and time bound which Mo-bus is. Kudos to the team.ok

TATA

MASTER CANTEEN

Excellency

EMERGENCY EXIT

COMMUNICATION

Station
hanoverdisplays.com
powerelectronics.co.in

87
traveltime

Plot No. 548/1452 Patia, PO: Kalarahanga, Bhubaneswar, Khordha, 751024
☎ 0674-3501580 ✉ crutbbsr@gmail.com 🌐 www.capitalregiontransport.in

@CRUT_BBSR @crutbbsr @crut_bbsr Capital Region Urban Transport